

Caiet de studiu SBS

Epistola către Efeseni

Bogățiile nepătrunse ale lui Hristos

„Încununarea scrierilor lui Pavel”

„cea mai dumnezeiască compoziție”

„cea mai împărătească dintre toate epistolele”

„această epistolă este muzică pură... Ce citim aici este adevăr care cântă, învățătură pusă pe muzică”

„Epistola către Efeseni este unul dintre cele mai importante documente care au fost scrise vreodată.”

„Punctul culminant al epistolelor lui Pavel”

Această epistolă descrie ca nicio alta esența, originea și orizontul, plinătatea și efectele credinței creștine, care este ancorată într-un Fiu al lui Dumnezeu care a murit, a înviat și a fost înscăunat.

Hans-Jörg Ronsdorf / Christliche Gemeinde Kempten, Allgäu

Cuprins

- Orașul Efes
- Destinatarii epistolei
- Pavel, Timotei și Ioan și Efesul
- Prilejul epistolei
- Conținutul și structura epistolei
- Locurile cerești: Cât de departe sunt de noi?
- Binecuvântările duhovnicești în lumea cerească: Ce sunt acestea?
- Alegerea (predestinarea): Doar o temă de dispută?
- Înfierarea și calitatea de copii: Pur și simplu același lucru?
- Șezi – Umblă – Stai: Ordinea lui Dumnezeu
- Biserica Noului Testament: De când există ea?
- Plinătatea lui Dumnezeu – ținta tuturor lucrurilor
- Tipologia Vechiului Testament și Epistola către Efeseni
- Hristos, Capul: Unitate, funcție, reprezentare
- Cele cinci daruri-persoane: Apostoli, proroci, evangheliști, păstori și învățători
- Omul cel nou: Unde și cum devine vizibil
- Căpeteniile și stăpânirile: Cel rău și lumea nevăzută
- Armura lui Dumnezeu: Războiul duhovnicesc – dar cum?
- Efes și Colose
- Bibliografie folosită

Efes, orașul

Efes (lat. Ephesus, gr. "Εφεσος, turc. Efes) a fost în Antichitate unul dintre cele mai importante și mai vechi orașe grecești din Asia Mică (azi Turcia). Efesul se află la aproximativ 70 km sud de İzmir, nu departe de coasta de vest a Turciei (Marea Egee), în vechiul ținut al Ioniei. În Antichitate se afla chiar pe malul mării. Prin depunerea de sedimente, precum și prin schimbări climatice și seismice, linia țărmului s-a deplasat în decursul timpului spre vest, așa că orașul se află azi la câțiva kilometri în interiorul uscatului și nu mai este un oraș-port.

Efesul a fost unul dintre cele mai importante și, cu mult peste 200.000 de locuitori, și unul dintre cele mai mari orașe ale Imperiului Roman, precum și reședința guvernatorului (proconsulului) provinciei Asia. S-au ridicat numeroase clădiri publice, finanțate atât de oraș, cât și de cetățeni bogați. Printre ele se numărau și temple pentru împărații Vespasian și Hadrian, care erau venerați în cadrul cultului imperial. În ce privește misiunea, Efesul avea o poziție strategică bună, datorită marilor drumuri comerciale și portului.

Era un oraș internațional, un focar și un punct de topire a diferite culturi și religii. Efesul era cunoscut în toată lumea datorită zeiței Artemis și templului ei uriaș, care făcea parte dintre cele 7 minuni ale lumii antice. Închinarea la zei, ocultismul și vrăjitoria jucau un rol important în acest oraș, dar și în toată Asia Mică.

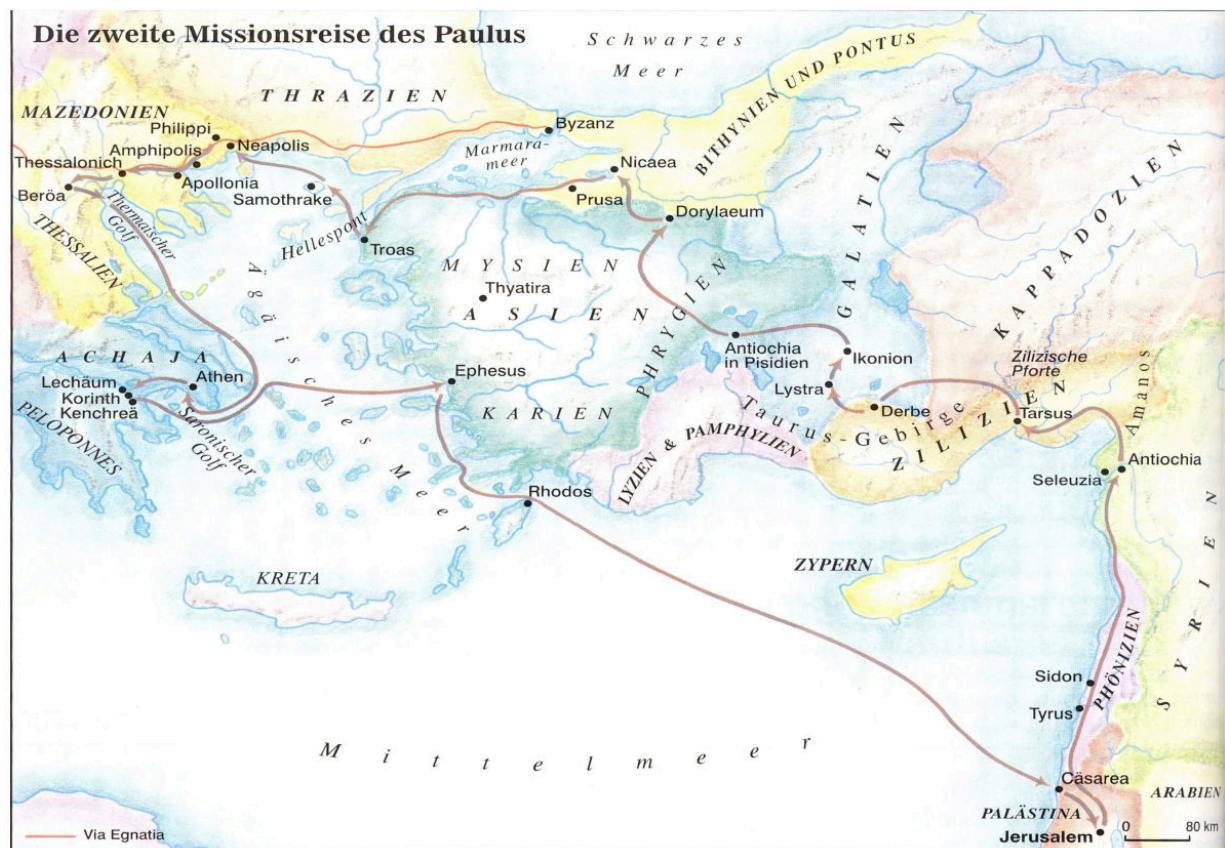
Pe acest fundal, unele pasaje ale epistolei devin deosebit de ușor de înțeles. În ansamblu, se pare că epistola își are prilejul tocmai în acest fundal duhovnicesc și religios.

În secolul al XIX-lea a început cercetarea arheologică a Efesului, cu căutarea rămășițelor templului Artemidei. (Sursa: www.wikipedia.de)

Astăzi Efesul este una dintre atracțiile turistice ale Turciei, cu câteva sute de mii de vizitatori pe an.

O mărturie creștină sub forma unei biserici locale sau a unei biserici nu mai există de mult în acest oraș.

Așezarea

Pavel și Efesul

La sfârșitul celei de-a 2-a călătorii misionare, Pavel a venit pentru prima dată la Efes, dar l-a părăsit după scurt timp (Faptele apostolilor 18:19-21). A 3-a sa călătorie misionară (Faptele apostolilor 18:23–21:16) l-a dus apoi la Efes, unde a rămas și a lucrat 3 ani (Faptele apostolilor 20:31), pentru că Domnul avea acolo de făcut prin el o lucrare mare. De acolo a scris, aproximativ în anii 54 și 55, cele două epistole către Corinteni. Către Efeseni, ca și către Filipeni și Coloseni, precum și către Filimon, a scris din Roma (eventual deja din Cezareea), din prima sa înțemnițare la Roma, aproximativ în anii 60–62. Toate aceste epistole pomenesc înțemnițarea lui. Epistolele au fost duse de Tihic (6:21-22).

Lucrarea lui Pavel în Efes, ca un cap de pod pentru toată Asia Mică și mai departe, a fost plină de binecuvântare: „Și aceasta a ținut doi ani, așa că toți cei ce locuiau în Asia, atât iudei, cât și greci, au auzit Cuvântul Domnului. Și Dumnezeu făcea minuni deosebite prin mâinile lui Pavel, așa că se luau chiar ștergere sau șorțuri de pe trupul lui și se puneau peste bolnavi, și bolile se depărtau de la ei, iar duhurile rele ieșeau afară”, Faptele apostolilor 19:10-12.

Și: „Astfel creștea Cuvântul Domnului cu putere și se întărea”, Faptele apostolilor 19:20. În acest context, cuvântarea de rămas-bun a lui Pavel către prezbiterii din Efes este foarte grăitoare, pentru că aici el le amintește de șederea și slujirea lui de mai mulți ani și își descrie lucrarea: Faptele apostolilor 20:17-38.

Timotei și Efesul

Fără îndoială, Timotei a fost de mai multe ori în Efes. O dată a fost lăsat acolo de Pavel (1 Timotei 1:3). Prima epistolă către Timotei (și a doua) a fost trimisă la Efes, pentru că Timotei era acolo. Din această epistolă reiese că acolo erau probleme cu învățături false (gnoza, legalismul etc.), de care trebuia să se ocupe.

Tradiția istorică, respectiv bisericească, face din Timotei episcopul Efesului.

Ioan, apostolul, și Efesul

Despre apostolul Ioan se spune că a trăit mult timp în Efes. Pentru aceasta nu există, ce-i drept, un text biblic doveditor, dar există mărturia unor contemporani. În tradiția Bisericii vechi se găsesc relatări potrivit cărora Ioan a murit în Asia Mică abia la o vârstă foarte înaintată. Iustin Martirul relatează la mijlocul secolului al II-lea despre „Ioan, unul dintre apostoli”, ca despre un martor care ar fi trăit „la noi” (adică în Efes). Irineu, originar din Asia Mică (sfârșitul secolului al II-lea), vorbește în multe locuri despre apostolul Ioan, care ar fi trăit în Asia Mică, și declară explicit că Ioan și-a scris Evanghelia în Efes și a trăit acolo până în vremea domniei lui Traian.

Scrisoarea către Efes, ca și toate celelalte scrisori trimise de Ioan bisericilor, mărturisesc raza lui de acțiune în Asia Mică.

O altă tradiție bisericească (catolică!) spune că Ioan s-ar fi mutat la Efes împreună cu Maria, mama lui Isus, și cu alte femei, înainte de distrugerea Ierusalimului.

Merită luat în seamă faptul că Pavel îi scrie lui Timotei despre învățătura periculoasă a gnozei, care este combătută și de Ioan în epistolele sale.

Concluzie: Biserica din marele oraș Efes a fost deosebit de privilegiată și sprijinită prin șederile celor 2 apostoli, precum și ale trimișilor, respectiv colaboratorilor și ucenicilor lor, prin personalități ca Apolo și soții Acuilă și Priscila, și prin epistolele pe care le-a primit (înainte de încheierea canonului Noului Testament).

În anul 431 d.Hr. a avut loc la Efes al 3-lea conciliu al Bisericii, ale cărui hotărâri sunt recunoscute și azi. Cu toate acestea, din mărturia creștină, din păcate, nu a mai rămas nimic.

Prilejul epistolei

În general se spune, pe bună dreptate, că nu există un prilej deosebit pentru această epistolă, așa cum se vede limpede, de exemplu, în Epistola către Corinteni sau în cea către Galateni. Aceasta este o epistolă generală, un fel de circulară fără amănunte personale deosebite, dar cu o învățătură amplă și sistematică. Ea dezvoltă ca nicio alta învățătura despre Biserică, trupul lui Hristos, precum și despre Hristos, Capul, și despre poziția cerească a creștinului. Efesul era un centru nu numai al comerțului sau al finanțelor, ci și al religiilor misterelor, al idolatriei, al ocultismului și al magiei. Viața oamenilor era determinată de acestea. Puterile duhovnicești pe care Pavel le pomenește de mai multe ori jucau un rol dominant. Ele erau invocate ca să-și exercite influența în favoarea intereselor proprii. Astfel influența lor era prezentă pretutindeni, dar mult mai mult amenințătoare decât folositoare. Așa se poate găsi un alt prilej al epistolei: credincioșii din Efes, și prin aceasta din toată Asia Mică, trebuiau lămurii cu privire la aceste puteri, cu scopul ca ei să nu se mai teamă de ele (sau chiar să nu preia ceva din ele în noua lor credință, vezi în această privință Epistola către Coloseni), dar să fie în gardă față de influența lor diabolică, prezentă pretutindeni (lupta duhovnicească). Sunt avertizați și cu privire la învățături false și străine, fără ca acestea să fie descrise mai îndeaproape (ca în epistola către Coloseni).

Conținutul și structura epistolei

Pavel descoperă planul și hotărârea veșnică a lui Dumnezeu, care îl cuprinde pe Hristos – Fiul lui Dumnezeu făcut om – și pe credincios, atât individual, cât și Biserica. Ca să aducă la țintă acest plan al lui Dumnezeu, Hristos a trebuit să moară și să învie, pentru că cei care acum sunt credincioși erau odinioară morți în păcate. Ei sunt făcuți oameni noi, potriviți pentru prezența și viitorul lui Dumnezeu. Deja acum planul veșnic al lui Dumnezeu devine vizibil în timpul de față, în viața credincioșilor și a Bisericii.

Această epistolă descrie ca nicio alta esența credinței creștine, care este întemeiată într-un Fiul al lui Dumnezeu care a murit, a înviat și a fost înscăunat la dreapta lui Dumnezeu. **Pentru că un Om este acolo, la DUMNEZEU în cer, la dreapta Lui, pot fi și oamenii acolo, deja acum în EL și curând împreună cu EL.** În EL suntem acolo, în locurile cerești, personal și ca Biserică, legați pentru totdeauna și în mod nedespărțit de Hristos.

Structura epistolei:

Partea 1: Capitolele 1 – 3 Partea doctrinară (dogmatică) Poziția de mântuire în Hristos – Indicativul mântuirii	
Capitolul 1	

Versetele 1 – 14	Lauda și închinarea adusă lui Dumnezeu: Ce plănuiește și ce face Dumnezeu pentru Sine Însuși și ce ne-a dăruit EL, planul lui Dumnezeu pentru univers: Hristos, Capul, și partea noastră în aceasta
Versetele 15 – 23	Ce ni se dă să cunoaștem: Mai întâi pe Dumnezeu Însuși, apoi moștenirea lui Dumnezeu în noi, viitorul și puterea Lui care dă viață
Capitolul 2	
Versetele 1 – 10	Odinioară și acum – mântuirea lui Dumnezeu: De la moartea duhovnicească la noua poziție de mântuire în Hristos, în locurile cerești
Versetele 11 – 22	Nicio despărțire între iudei și neamuri: Amândoi devin un singur om nou și un nou templu al lui Dumnezeu
Capitolul 3	
Versetele 1 – 13	Slujba deosebită a apostolului neamurilor: Biserica Noului Testament, „noul” popor al lui Dumnezeu, ca plan veșnic al lui Dumnezeu
Versetele 14 – 21	Pentru ce să ne rugăm totdeauna și mai întâi: Mijlocire și laudă pentru puterea Duhului, dragostea lui Isus și plinătatea lui Dumnezeu
Partea 2: Capitolele 4 – 6 Partea practică – Viața credincioșilor Viața omului celui nou – Imperativul mântuirii	
Capitolul 4	
Versetele 1 – 16	Îndemn la unitate: Darurile și mădularele trupului și creșterea trupului, a Bisericii
Versetele 17 – 32	Omul cel nou: Viața cu totul diferită a credincioșilor
Capitolul 5	
Versetele 1 – 21	Viața de copii ai lui Dumnezeu: Vorbirea și umblarea ca imitatori ai lui Dumnezeu, în contrast cu lumea
Versetele 22 – 33	Hristos și Biserica: Model pentru relația dintre bărbat și femeie
Capitolul 6	
Versetele 1 – 9	Părinți și copii – robi și stăpâni
Versetele 10 – 24:	Armura lui Dumnezeu: Războiul duhovnicesc

Teme principale

Textul Epistolei către Efeseni este tratat acum sub forma unor teme principale. Urmează câteva digresiuni despre noțiuni care apar de mai multe ori, dar care în orice caz sunt caracteristice pentru această epistolă, pentru că arată conținutul, țința și intenția epistolei. Ele sunt o cheie pentru înțelegerea epistolei.

Locurile cerești – Cât de departe sunt de pământ?

(„O bucată de cer, un loc lângă Dumnezeu”)

Expresia „[locurile] cerești” (gr.: *ἐπουρανίους epouraniois, plural*) este o expresie centrală în mesajul epistolei, care se întinde de la tronul lui Dumnezeu, centrul oricărei puteri, direct până în viața noastră de zi cu zi.

Numai în această epistolă apare această expresie, ceea ce are poate legătură cu situația religioasă deosebită din Efes, centrul idolatriei Artemidei / Diane și al altor culte (magie, vrăjitorie, ocultism).

Noi deosebim azi doar 2 ceruri: cerul ca locul unde locuiește Dumnezeu (**nevăzut**, o altă dimensiune decât cea în care trăim noi) și cerul văzduhului, atmosfera și/sau universul, unde se află corpurile cerești (**văzut**).

Primii cititori ai acestei epistole, neamuri și iudei, cunoșteau cerul în mai multe trepte (de obicei trei sau șapte), populate de diferite ființe spirituale (îngeri, demoni, puteri ș.a.). Aceasta nu avea, în principiu, nimic de-a face cu descoperirea Sfintei Scripturi, cu Vechiul Testament, ci cu credința larg răspândită în zei și cu curente religioase speciale, respectiv extreme, chiar și în cadrul iudaismului. Această credință sau închipuire nu este respinsă de Pavel, ci presupusă ca dată și reală, fără ca el să transmită alte cunoștințe despre ea.

Ce spune el este că cerul nevăzut este, pe de o parte, locul tronului lui Dumnezeu și, pe de altă parte, domeniul lumii duhurilor. Când spune că ducem o luptă duhovnicească (Efeseni 6:12) împotriva duhurilor rele din locurile cerești, atunci această luptă are loc pe pământ, adică foarte concret în viața noastră de zi cu zi.

Și aici se vede limpede că locurile cerești se întind de la locul tronului de domnie al lui Dumnezeu până în viața noastră. Această altă dimensiune a cerului nevăzut, această realitate duhovnicească, se încrucișează cu dimensiunea noastră, în care trăim, o pătrunde sau se suprapune peste ea. Pentru lumea nevăzută, această deosebire dintre văzut și nevăzut pare să nu existe. Cu alte cuvinte, aceste locuri cerești se află, într-un anumit fel, și în imediata noastră apropiere.

Această noțiune este, așadar, foarte cuprinzătoare: pe de o parte este tronul lui Dumnezeu, pe de altă parte atmosfera de aer din jurul nostru, în care se află puterile duhovnicești și nevăzute (2:2).

De cinci ori folosește Pavel expresia „[locurile] cerești” și deschide la fiecare pomenire un aspect nou:

1. 1:3 spune că (numai) acolo este dăruită și primită bogăția binecuvântărilor duhovnicești.
2. 1:20 îl arată pe Hristos acolo, la dreapta lui Dumnezeu, șezând pe tronul lui Dumnezeu. Acest tron este centrul locurilor cerești și arată „un capăt al locurilor cerești”.
3. 2:6 lămurește că și noi am fost aduși acolo, pentru că suntem uniți cu Hristos, suntem „în Hristos”. Altfel decât fiind acolo, n-am putea primi binecuvântarea. Acolo este adevărata noastră casă, întruchiparea nădejzii noastre de viitor. Aici este însă vorba de „acum”, de o poziție sau de un loc pe care îl ocupăm deja acum, deși încă trăim pe pământ.
4. 3:10 adaugă că nu doar fiecare credincios în parte (pentru sine, ca individ) este acolo, ci Biserica în întregime (corporativ), și că ea este văzută acolo de îngeri, ca demonstrație a lucrării de mântuire a lui Dumnezeu înaintea lumii nevăzute, mai ales înaintea celei care s-a răzvrătit împotriva lui Dumnezeu.
5. 6:12 descoperă că există o luptă în domeniile cerești între diavolul și îngerii lui (demonii) și noi. Lucrarea lor rea o au în lume, pe pământ. Domeniul ceresc se încrucișează, ca să zicem așa, cu

domeniul nostru, în care trăim, unde are loc această luptă. Influența lumii nevăzute asupra lumii văzute, a cerului asupra pământului, este masivă și actuală.

Din aceste texte se vede că, pe de o parte, este vorba de apropierea nemijlocită a lui Dumnezeu, de locuința Lui, de locul tronului Său. Expresia „în [locurile] cerești” (... ἐν τοῖς ἐπουρανίοις *en tois epouraniois*) apare numai în această epistolă. Este vorba, pe de o parte, de o indicație de loc, lucru lămurit prin adăugarea cuvântului „locuri” (sau și: domenii, ținuturi, regiuni, lumea cerească) – care nu există în textul grecesc. Se poate traduce și „în cele cerești”. Tot așa este vorba și de felul, de caracterul unui lucru. Binecuvântările nu sunt doar în locurile cerești, ci sunt și ele însele „cerești”.

Această noțiune cuprinde și un contrast, anume cel dintre cer și pământ, și cel dintre **văzut și nevăzut**. Pentru noi, acesta din urmă este probabil cel mai simplu acces la înțelegerea acestei noțiuni abstracte, deși nu este singurul aspect al acestor noțiuni. Când Isus „S-a înălțat la cer”, a fost luat dinaintea ochilor ucenicilor (Faptele apostolilor 1:9), cu alte cuvinte, EL a devenit nevăzut. Aici nu este vorba că Isus pornește spre un loc foarte îndepărtat, ci că EL dispare în lumea nevăzută, cerească, la tronul lui Dumnezeu.

Noțiunea de „binecuvântare duhovnicească” îl duce pe Pavel la expresia „în locurile cerești”, o legătură care nu este deloc întâmplătoare. Vechiul Israel a primit binecuvântarea Celui Preaînalt, și anume binecuvântări *pământeste*: o țară proprie, recolte bogate, urmași, sănătate.

Dar acum este vorba de o binecuvântare cum nu a existat înainte și pe care oamenii nici nu o pot atinge. Înainte era binecuvântare pe pământ. Acum este binecuvântare în cer, deci binecuvântări cerești. Și aceasta înseamnă că trebuie să fim acolo, dacă e să o primim. Și tocmai acesta este mesajul care stă în expresia „locurile cerești”: Cerul ne este deschis, acolo este locul nostru, patria noastră, casa noastră. Spre deosebire de Israel, noi suntem un popor ceresc. Dumnezeu vrea să ne aibă la Sine, iar drumul până acolo este liber prin Fiul lui Dumnezeu și Fiul omului, înviat și proslăvit. El ne-a adus la Dumnezeu, nu doar ca să rezolve problema vinei, ci ca să ne aducă acasă, la inima lui Dumnezeu. Ca fiul risipitor, suntem primiți de Tatăl nostru ceresc în casa Lui și acolo ni se dăruiește tot ce are Tatăl (Luca 15:11-32). Suntem primiți și înfiați ca fii și, ca atare, suntem moștenitori, cărora le aparține tot ce are Tatăl.

De ce ni se dăruiesc binecuvântările duhovnicești tocmai „în locurile cerești”? Pentru că, după dorința lui Dumnezeu, trebuie să fim acolo unde este Hristosul proslăvit, ceresc. Cu El suntem uniți pentru totdeauna, în mod nedespărțit, personal și împreună ca trupul Său, Biserica.

Totuși vom rămâne totdeauna oameni, creați după chipul lui Dumnezeu. Dar prin intervenția lui Dumnezeu în Hristos, vom purta odată chipul Celui ceresc, și atunci vom fi și noi *cerești* (1 Corinteni 15:48-49). Există ființe care au aparținut totdeauna acestui ținut. În această epistolă ele sunt numite stăpâniri și căpetenii. Aceștia sunt îngeri (Filipeni 2:10), ființe cerești. Noi suntem ființe pământești, care prin Hristos devin cerești, asemenea lui Hristos. Aceasta nu va fi niciodată valabil pentru îngeri.

Nu numai Epistola către Efeseni subliniază natura cerească a creștinului. Este descoperirea întregului Nou Testament că Biserica este un popor ceresc:

- Fiul lui Dumnezeu a venit ca să ne descopere **lucrurile cerești (τὰ ἐπουράνια)**, care înainte nu erau cunoscute și puteau fi comunicate numai de Fiul lui Dumnezeu Însuși, venind din cer (Ioan 3:12)
- Avem parte de **Împărăția cerească** (εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον/ ... înăuntrul, în Împărăția Lui cerească) a Domnului nostru Isus Hristos (2 Timotei 4:18)

- Avem **chemarea cerească** (κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι), *chemati din cer pentru cer* (Evrei 3:1)
- Am primit un **dar ceresc** (τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου), pe care îl gustăm, adică ne bucurăm de el (Evrei 6:4)
- Patriarhii umblau deja după (ἐπιζητοῦσιν, căutau, priveau după) o **patrie** (πατρίδα) **cerească** (τοῦτ' ἔστιν ἐπουρανίου), cu atât mai mult noi (Evrei 11:13-16)
- Avem o **cetățenie în ceruri** (Filipeni 3:20)
- (τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει)
- Avem o **nădejde** care ne este păstrată **în ceruri** (Coloseni 1:5)
- (διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς,)
- Ne gândim la **lucrurile de sus, unde este Hristos** (Coloseni 3:1-4)
- => O **moștenire** care nu se poate veșteji ne este păstrată **în ceruri** (1 Petru 1:4) τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς
- Nu ne uităm la ce se vede cu ochii, ci la ce se vede prin credință cu ochii inimii, la **lucrurile** care nu sunt trecătoare, ci **veșnice**. Este vorba de o **greutate veșnică de slavă** (2 Corinteni 4:16-18)
- Privim cu ochii inimii **slava lui Hristos în cer** (încă nevăzută) (2 Corinteni 3:18; Faptele apostolilor 7:55)

Cerul este deschis... Este mesajul *prin excelență* al Noului Testament că cerul, în care Dumnezeu era ascuns pentru noi, oamenii, mai ales pentru neamuri, este acum deschis (perdeaua templului s-a rupt când a murit Isus) și că accesul este deschis nu în Locul sfânt pământesc, iudaic, ci în cel ceresc.

Ca o scară spre cer... Tot așa este mesajul Noului Testament că Dumnezeu Se descoperă din cer în Fiul și Se arată așa cum este cu adevărat. Este ca o *scară spre cer*, care leagă pământul și cerul și pe care se poate merge în orice direcție (Ioan 1:51; Geneza 28:12). Dumnezeu vine la noi, iar noi mergem la El. În această epistolă privim până la tronul lui Dumnezeu, pe care DOMNUL nostru ocupă locul cel mai înalt de cinste, și totuși EL locuiește în același timp în noi, care suntem încă pe pământ (3:17). Și în acest sens avem binecuvântarea duhovnicească ca unii care încă sunt pe pământ. Locurile cerești sunt, ca să zicem așa, cu toată binecuvântarea, în inimile noastre. De aceea aceste locuri cerești sunt foarte aproape, nu la ani-lumină depărtare.

Mutați în cer... în Hristos... acolo, în EL

Ca credincioși, am fost mutați acolo în Hristos. „În Hristos” nu este (încă) „împreună cu Hristos”. „În Hristos” descrie poziția sau locul pe care îl avem în EL. Adică Dumnezeu ne privește ca fiind **în Hristos**; de aceea suntem deja **acolo, în EL**, și împărtășim poziția Lui de biruitor pe tronul lui Dumnezeu. Poziția noastră de mântuire nu poate fi mai înaltă și mai sigură.

Pentru Dumnezeu, care vrea să ne aibă acolo, în acel loc, și în mod literal, trupește, lucrul acesta este adevărat deja acum, pentru că în planul Său împlinirea este garantată deja înainte ca ținta să fie atinsă.

Un exemplu ca ilustrație, pentru că nouă, care gândim în categorii de spațiu și timp, ne vine greu să ne închipuim că suntem deja acum în locurile cerești:

Un reprezentant ales al poporului îi reprezintă interesele în parlament. Așadar, cei care l-au ales sunt, practic, prezenți și reprezentați acolo, în parlament, în acest reprezentant. Tot așa suntem reprezentați, prin Hristos și în Hristos, în cer, la tron, în centrul puterii.

Încă un exemplu, care arată cum se trăiește în mod practic în locurile cerești:

O anumită specie de păianjeni de apă trăiește sub apă, dar respiră într-o, respectiv dintr-o bulă de aer de sub apă, pe care a luat-o cu sine de la suprafață sub apă. Tot așa trăim noi deja aici din/în/prin această lume cerească, pe care o umple Hristos. Condiția pentru o astfel de viață este, desigur, să umblăm după cele cerești, să cunoaștem lucrurile cerești.

Despărțirea este desființată...

Despărțirea dintre lumea văzută și lumea nevăzută, dintre pământ și locurile cerești, este pentru credincioși desființată deja acum: Ei au acces la Tatăl. În veacul care vine, când Hristos va fi Capul tuturor lucrurilor, această despărțire se va sfârși și la nivel global.

Fosta credință a efesenilor în zei...

În vechea credință a efesenilor, locurile cerești erau domeniul de putere al zeilor, care le influențau și le determinau viața. Erau ființe ostile, la cheremul cărora se aflau oamenii din cauza puterii lor superioare. Lumea nevăzută era, pe de o parte, primejdioasă, pentru că nu se știa exact ce se petrece acolo. Acest domeniu avea o mare însemnătate și o mare putere de atracție; zeii trebuiau să ajute la atingerea propriilor scopuri. Ocultismul și magia, precum și formulele magice, trebuiau să-i facă pe zei supuși. De această frică erau acum eliberați efesenii; ba chiar erau mutați în acest domeniu, dar ridicați deasupra puterilor de acolo. În Hristos fuseseră mutați în centrul puterii, iar puterile nu le mai puteau face rău. Astfel ei stăteau nu numai deasupra puterilor, ci și deasupra stelelor, care, după închipuirile lor, determinau soarta oamenilor.

Binecuvântările duhovnicești în lumea cerească: Ce sunt acestea?

Ce ne putem dori mai mult decât să fim binecuvântați de Dumnezeu? El a făcut lucrul acesta și ne-a binecuvântat. Acesta este Dumnezeul nostru; nimeni nu este ca EL.

Binecuvântarea este de natură duhovnicească și cerească. Prin aceasta, această binecuvântare este pusă în contrast cu binecuvântarea pământească, materială. Ea este dăruită în ceruri.

Nu avem atunci nicio binecuvântare pământească? Sigur că avem și binecuvântare pământească. Tatăl nostru ceresc este Cel ce îi ține în viață pe toți oamenii, dar mai ales pe credincioși (1 Timotei 4:10). Dar binecuvântarea pământească (și, din păcate, uneori o confundăm cu belșugul) nu ne este făgăduită sau garantată. Nu ne putem bizui pe ea. Trebuie să fim mulțumitori dacă avem hrană și îmbrăcăminte – aceasta este binecuvântarea pământească (1 Timotei 6:8). Trăim într-o creație căzută, care se află sub blestem. Binecuvântarea duhovnicească nu desființează blestemul și urmările păcatului, ci ne schimbă și ne umple inima.

Binecuvântarea duhovnicească există în bogăție și belșug; ne-au fost dăruite *toate* binecuvântările. Acesta este un adevăr uriaș, care trece dincolo de mâncare și băutură și de orice bogăție pământească. Ceea ce până acum era de neatins pentru oameni devine acum proprietatea noastră. Ceea ce alcătuiește slava, bogăția, dragostea, curăția și viața cerului ne este acum dăruit în Hristos. Dumnezeu,

Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, ne face părtași, în Hristos, Fiul omului înviat și înscăunat, la binecuvântările din slava cerului. **Un Om proslăvit în cer ne deschide drumul și ne ia cu El la vistieria cerească a lui Dumnezeu.**

Toate binecuvântările duhovnicești care există acolo au devenit proprietatea noastră. Numai în Hristos primim ceea ce niciun om n-ar fi îndrăznit vreodată să viseze. Dumnezeu L-a jertfit pe singurul Său Fiul și nu L-a cruțat pentru noi. El ne va dăruia împreună cu El orice binecuvântare cu putință (Romani 8:32).

Dar știm noi care sunt binecuvântările și comorile cerești care ne sunt dăruite în Hristos, despre care vorbește Pavel tocmai aici?

Dacă Pavel pune afirmația despre binecuvântare chiar la începutul epistolei sale, ca un rezumat al conținutului, atunci și noi ar trebui să căutăm binecuvântările mai întâi în această epistolă, iar apoi, dincolo de epistolă, să căutăm în Noul Testament paralele și alte binecuvântări. În căutarea noastră deosebim între ceea ce a făcut Dumnezeu pentru noi și ce a făcut El din noi, și ceea ce am primit. Unul este drumul și accesul la comori, celălalt este comoara însăși.

În drumul nostru prin această epistolă neobișnuită întâlnim binecuvântări impresionante. Și iscoadele care au cercetat Canaanul uneori nu-și credeau ochilor (Numeri 13). Belșugul agricol era impresionant. Și urma să fie cu adevărat al lor. **Ce găsim în Epistola către Efeseni ne aparține aici și acum**, totul, fără excepție, chiar dacă o parte din binecuvântare va fi luată în stăpânire abia în viitor. Nu așteptăm o binecuvântare deosebită; o avem. Dar trebuie să punem mâna pe ea, să căutăm, să privim și să ne bucurăm de ea, pentru ca bogăția să ne dea și conștiința că, ca fii ai lui Dumnezeu, suntem bogați, nu că vom fi abia în viitor. Trebuie să ne cunoaștem moștenirea. „Totuși ești bogat”, îi spune Hristos bisericii din Smirna (Apocalipsa 2:9), care era săracă în bunuri materiale. Aici este vorba de bogăție duhovnicească, nu de bani, case și mașini. Are o mare însemnătate pentru viața noastră de credință de zi cu zi să cunoaștem bogăția pe care ne-a dat-o Dumnezeu. La ce îi folosește unui om dacă nu știe că este deja proprietarul și moștenitorul unor mari bogății și totuși trăiește în sărăcie? Gândirea lui, atitudinea lui față de viață și nădejdea lui ar fi cu totul altele, dacă ar ști! De aceea se roagă Pavel (de două ori în această epistolă: 1:15-18; 3:14-19) atât de stăruitor, ca ochii inimii noastre să fie deschiși, ca să cunoaștem binecuvântarea. Dumnezeu nu ne prescrie un creștinism îngust, cu ecartament redus! El vorbește serios când spune că trebuie să trăim în plinătatea și în bogățiile nepătrunse ale lui Hristos! Sărăcia exterioară și chiar persecuția în același timp nu sunt o contradicție cu aceasta! Este valabil principiul credinței și al nădejzii: Deja acum – dar încă nu! Dar curând „încă nu” se va sfârși și vom intra în moștenirea noastră, împreună cu Hristos.

Așa-numita evanghelie a prosperității este o contradicție, pentru că ea confundă binecuvântarea duhovnicească cu cea pământească sau anticipează cerul. Evlavia nu este un mijloc de câștig material sau financiar.

Să începem căutarea. În versetul 11 se spune că am căpătat o **moștenire**. Ca fii și copii ai lui Dumnezeu, am devenit moștenitori ai lui Dumnezeu (Romani 8:17; Iacov 2:5). Care este moștenirea? Este vorba mai întâi de Hristos, pe care Dumnezeu, ca moștenitor al tuturor lucrurilor (Evrei 1:2), Îl va pune peste toate. El este deja acum mai presus de toate lucrurile, dar curând lucrul acesta va fi dat pe față, adică va deveni vizibil pentru toată creația. Avem parte de această domnie în slavă. Suntem acolo, foarte aproape. Ca Biserică, suntem trupul Lui, căruia i se va încredința administrarea tuturor lucrurilor. Aceasta este o binecuvântare viitoare, din care avem deja acum arvuna. Trăim înaintea acestui orizont al slavei; drumul nu duce în jos, ci în sus.

În legătură cu moștenirea există o altă binecuvântare cerească: **Duhul Sfânt**, care este garanția și arvuna pentru asigurarea și răscumpărarea moștenirii (1:13-14). Duhul este, așadar, proprietatea noastră și ne este dăruit ca Duh de înțelepciune și de descoperire (1:17). Duhul ne face cunoscută bogăția, și El este Cel ce ne duce la Tatăl (2:18). Duhul este Cel ce ne întărește în omul dinăuntru, deci o binecuvântare pe care o putem trăi în fiecare zi (3:16; vezi și 4:23, 30; 5:18; 6:18, 17). Duhul lui Dumnezeu este Cel prin care a luat naștere comuniunea trupului lui Hristos și Cel ce o însușește și o pătrunde (4:3). Această binecuvântare nu este un lucru, ci o Persoană, o Persoană divină.

Duhul Sfânt este trimis din cer și ne călăuzește în adevărul dumnezeiesc, ca să cunoaștem (să ajungem să cunoaștem) lucrurile care ne-au fost dăruite de Dumnezeu (1 Corinteni 2:12; Ioan 16:13; 14:17). În această epistolă El este pomenit de 13 ori, iar aceasta cere atenția cuvenită. El Însuși este pentru noi un dar ceresc și, în același timp, Cel care ne deschide lucrurile cerului pentru ochii inimii.

Realitatea, faptul că acest Duh locuiește în noi, nu este o învățătură abstractă, ci o realitate duhovnicească a vieții, care poate influența și pătrunde fiecare faptă, fiecare întâmplare din viața noastră, dacă îi facem loc Duhului lui Isus. Numai unde EL primește loc, poate EL să-l umple. Noi îl avem pe Duhul, dar și Duhul trebuie să ne aibă pe noi!

În legătură cu Duhul Sfânt, o altă binecuvântare cerească a devenit proprietatea noastră: **Accesul la Tatăl ca fii ai Lui și părtășia cu El**: Prin El, prin Duhul, iudeii și neamurile au acum împreună acces la Tatăl (2:18; 3:12). Aceasta este o binecuvântare atât duhovnicească, cât și cerească. Este duhovnicească, pentru că o trăim prin credință. Este cerească, pentru că este Tatăl nostru ceresc, care locuiește în cer. În acest „loc” ne apropiem de EL. Este uluitor, mai ales din perspectiva unor foști păcătoși, că avem voie să venim înaintea Tatălui fără frică, în conștiința că suntem primiți pe deplin ca fii. Acesta nu este momentul pocăinței înaintea lui Dumnezeu. Acesta este un privilegiu permanent. Acolo avem interese comune. Ocuparea cu Fiul dragostei Tatălui este unul dintre ele. Acolo avem voie să ne așternem toată viața, toate bucuriile, toată suferința. Acolo găsim mângâiere și încurajare. Acolo găsim har ca să fim ajutați la vreme de nevoie.

Părtășia cu Tatăl și cu Fiul este descrisă mai ales de apostolul Ioan în Evanghelia lui și în epistolele lui. Avem viața veșnică, viața cerului, a casei Tatălui, în Fiul.

Părtășia credincioșilor este o binecuvântare cerească. Este un popor ceresc, creat de Duhul. Toți credincioșii împărtășesc aceeași viață și au aceeași țință. Această legătură, această unitate a copiilor lui Dumnezeu într-un singur trup și într-o singură casă, era planul veșnic și, prin urmare, ceresc al lui Dumnezeu. Ei împărtășesc aceeași viață și sunt legați de Cel ceresc. Este o bucată de cer atunci când credincioșii au între ei o părtășie caldă, se poartă unii cu alții în dragoste, se ajută și se sprijină în duh, suflet și trup. Diavolul poate să fure această binecuvântare, adică bucuria acestei binecuvântări, prin lipsa de pace din biserică.

Binecuvântările trebuie să fie câștigul nostru practic. Să luăm în serios cercetarea și trăirea bogăției noastre. Să nu ne oprim la cunoașterea faptului că suntem păcătoși iertați, ci să mergem mai departe, să ne cunoaștem poziția de mântuire în Hristos și, în acest sens, „să rămânem tari în Domnul”. Tactica diavolului este să ne abată atenția de la aceasta, ca să vedem doar renunțarea și greutățile, mai ales în comparație cu oamenii din jurul nostru, cărora poate le merge mai bine, care pot trăi și face ce vor. Această privire ne slăbește și ne ia bucuria pe care ar trebui de fapt să o avem. Să cucerim și noi, ca Israel, țara care ne aparține. Aceasta este voia lui Dumnezeu: la în stăpânire ce ți-a dăruit El! Fii și trăiește ceea ce ai devenit!

Alegerea (predestinarea): Doar o temă de dispută?

Chiar la începutul epistolei se spune că efesenii au fost aleși înainte de întemeierea lumii (1:4) și rânduiți mai dinainte pentru înfiere (1:5). Alegerea și rânduirea mai dinainte sunt înrudite în acest context: prima descrie o alegere, a doua o intenție concretă, care însă poate fi precedată de o alegere.

S-ar putea umple o bibliotecă întreagă cu cărți despre această temă. Punctul de dispută constă, după cum se știe, în disputa despre voința liberă a omului și suveranitatea lui Dumnezeu. Această dispută este fără ieșire pentru că de cele mai multe ori este purtată ca o discuție de tipul „ori – ori”. Ori este alegerea suverană a lui Dumnezeu care îl aduce pe un om la pocăință, ori este decizia sau alegerea liberă a omului care, chemat prin Evanghelie, se pocăiește.

Trebuie să recunoaștem că există unele adevăruri biblice pe care nu le putem explica, adică pe care ni le putem închipui doar cu greu (cu mintea noastră). Aceasta privește, de exemplu, Persoana lui Isus, care era în același timp Dumnezeu și om. Aceasta privește și faptul că Dumnezeu este în același timp unul și totuși trei Persoane: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. Limitele cunoașterii noastre, chiar și ca și copii ai lui Dumnezeu, privesc însă și întrebări existențiale ale vieții, ca, de exemplu, întrebarea suferinței, poate în viața noastră, dar în orice caz a suferinței nevinovate din lume.

Același lucru este valabil pentru tema alegerii dinainte. Cum se poate ca să existe aleși și unii care nu sunt aleși? Dacă ne-am decide pentru o alegere limitată a lui Dumnezeu, ar trebui să ne întrebăm, pe bună dreptate, de ce Evanghelia trebuie vestită tuturor oamenilor. Dacă, pe de altă parte, ne-am decide pentru ideea că oricine se poate întoarce la Dumnezeu prin alegere liberă, atunci alegerea nu are niciun sens sau aproape niciun sens.

Alegerea nu face de prisos decizia de credință a păcătosului. Păcătosul este chemat la pocăință și credință în ciuda alegerii.

Am învățat și am ajuns să-mi fac din aceasta o convingere: Responsabilitatea omului și lucrarea Dumnezeului suveran în alegere nu se exclud reciproc, ci sunt prezente în același timp. Prin aceasta, tensiunea simultaneității a două elemente aparent contradictorii nu este nici explicată, nici rezolvată. Această tensiune trebuie să o suportăm, așa cum este valabil și pentru unele întrebări din viața noastră personală de credință.

Aici este vorba de măreția Dumnezeului nostru, nu de cea a minții noastre.

O comparație poate fi de folos. O cale ferată este alcătuită din două șine, care trebuie să meargă totdeauna paralel și nu se încrucișează niciodată. Așa este cu suveranitatea lui Dumnezeu, în care El își face alegerea, și așa este cu responsabilitatea omului, care trebuie să se întoarcă la Dumnezeu. Calea ferată este o imagine pentru istoria mântuirii, în care se văd totdeauna tocmai aceste două aspecte. Este o taină divină și deci de nepătruns cum ajunge Dumnezeu la ținta Sa, și anume așa încât El să fie proslăvit și nimeni să nu-l poată aduce vreodată vreun reproș. La orizont, șinele se unesc. Așa va fi la sfârșit: Dumnezeu va dezvălui și această taină, și va fi venit ce este desăvârșit. Atunci vom înțelege mult mai bine felul Lui de a lucra (1 Corinteni 13:9-10).

Cele **două aspecte** se găsesc și în patimile lui Isus Hristos. Pe de o parte este răspunderea deplină a tuturor celor care au participat direct și indirect la uciderea lui Isus. Cealaltă parte este fapta lui Dumnezeu, care L-a dat pe Fiul Său ca Miel al lui Dumnezeu, ca jertfă pentru păcat. Aceasta este înțelepciunea lui Dumnezeu. Ucigașii nu vor avea nicio scuză invocând planul lui Dumnezeu. Ei sunt pe

deplin răspunzători pentru uciderea lui Isus. Dar este harul nemărginit al lui Dumnezeu că până și ucigașii pot fi iertați pe temeiul jertfei lui Isus!

C.H. Mackintosh a comparat accentuarea unilaterală – fie a suveranității lui Dumnezeu, fie a responsabilității omului – cu o pasăre care are o singură aripă sau cu o barcă pe care ai vrea s-o pui în mișcare cu o singură vâslă. Nu putem rezolva tensiunea care există între acești doi poli. Ea rămâne până vom fi în lumină. În loc să încercăm să rezolvăm această tensiune, ar trebui să lăsăm să lucreze asupra noastră momentul uriaș al harului dumnezeiesc, să ne lăsăm umpluți de el, ca de o încurajare și o îmbărbătare uriașă, care trebuie să se vadă și în râvna pentru cei pierduți.

Am fost aleși din lume (Ioan 15:19). Alegerea Lui îi preferă pe cei slabi și pe cei săraci ai lumii (1 Corinteni 1:27-28; Iacov 2:5). De aceea putem vorbi despre un plan al harului. Aleșii lui Dumnezeu se bucură de ocrotirea Lui deosebită (Romani 8:33). Ei au și îndatoriri deosebite (Coloseni 3:12). Suntem aleși ca făpturi individuale (Ioan 1:13), dar și ca Biserică întreagă (Efeseni 3:8-11; 1 Petru 2:9). Apostolul Pavel era sigur de alegerea tesalonicenilor, pentru că vedea la ei lucrarea credinței (1 Tesaloniceni 1:4). El nu avea, din câte știm, nicio privire în planul veșnic al lui Dumnezeu cu privire la cine ajunge la mântuire și cine nu. Ba, dimpotrivă, lucra cu atât mai mult, pentru ca cei aleși să capete mântuirea (2 Timotei 2:10).

Fiecare credincios are voie să se bucure de aceasta și să capete curaj din faptul că a fost cunoscut în inima lui Dumnezeu deja înainte de toate veacurile, că a fost deja atunci cunoscut mai dinainte și iubit de Dumnezeu.

Înfierea și calitatea de copii: Pur și simplu același lucru?

Odinioară eram „fii neascultării” (2:2; 5:6) și „copii ai mâniei” (2:3); acum suntem fii ai lui Dumnezeu, pentru că am fost rânduiți mai dinainte pentru înfiere (1:5), și „copii preaiubiți” ai lui Dumnezeu (5:1). Astfel putem trăi ca „copii ai luminii” (5:8). Ca și copii și fii, avem prin Duhul Sfânt „intrare liberă la Tatăl” (2:18; 4:6; 5:20).

Pe vremea lui Pavel, la romani era valabil principiul că un copil era proprietatea tatălui, ca și soția și sclavii. Fiu, și prin aceasta și moștenitor, devenea odată cu majoratul. Ca fiu, era într-o altă poziție decât un copil: devenise pentru tată un partener și succesorul lui. În dreptul roman exista și adopția ca fiu, care îl făcea pe cel adoptat moștenitor și tăia pentru totdeauna toate vechile legături de familie.

Credinciosul este în același timp fiu și copil. Nu este așa că un copil devine fiu, ca în viața obișnuită, și apoi nu mai este copil. Apostolul Ioan arată, ce-i drept, tocmai acest proces de creștere (1 Ioan 2:13-17), dar și acolo rămâne valabil că suntem în același timp copii și fii. Cu alte cuvinte, un copil al lui Dumnezeu ar trebui să fie matur din punct de vedere duhovnicesc. Aceste două denumiri, care sunt în același timp un bun al credinței, descriu aspecte diferite ale relației noastre cu Dumnezeu, Tatăl nostru.

Calitatea de copii vorbește despre naștere, adică nașterea din nou, despre viață din Dumnezeu, despre siguranță și moștenire (Ioan 1:12; Romani 8:16-17, 21; 1 Ioan 3:1-2, 10; 4:2). **Înfierea** vorbește despre primire, adică adopție, despre maturitate duhovnicească și tot despre moștenire. În ce privește originea, este valabil: copil al lui Dumnezeu devii prin naștere, fiu al lui Dumnezeu prin adopție.

Înfierea este o relație plină de încredere, în care îi spunem lui Dumnezeu: AVA (drag) Tată! Romani 8:15; Galateni 4:6. Dumnezeu ne-a adoptat ca fii pentru Sine Însuși, în care EL își găsește plăcerea (1:5) și cu care EL poate vorbi despre planurile Lui veșnice (Efeseni 1). Răscumpărarea trupului nostru va

face înfierea noastră deplină (Romani 8:23). Atunci Fiul lui Dumnezeu va fi văzut la noi și în noi de Dumnezeu însuși și de toți oamenii. Mai departe, înfierea are de-a face cu educarea pe care ne-o dă Dumnezeu (Evrei 12:5-7), cu sfințenia (2 Corinteni 6:17), cu libertatea de Lege (Galateni 4:7) și cu slava, acum și în viitor (Evrei 2:10).

Epistola către Efeseni descoperă planul veșnic al lui Dumnezeu, pe care El vrea să-l împărtășească cu fiii Săi, și descoperă viitorul lui Dumnezeu, pe care El vrea să-l împartă – cu Fiul unic al Tatălui ca centru veșnic – cu mulții Săi fii (și fiice) adoptați.

Domnul Isus Hristos nu este numit niciodată „copil al lui Dumnezeu”; EL nu a trăit o naștere din nou. EL este Fiul veșnic al lui Dumnezeu și al Tatălui (2 Ioan 3). EL a fost totdeauna aceasta; EL nu a devenit Fiu ca noi, prin adopție. Ca Fiu al lui Dumnezeu, EL este modelul, „prototipul” înfierii noastre: În curând vom fi asemenea chipului Fiului, pentru ca EL să fie Cel întâi născut dintre mai mulți frați (Romani 8:29).

Ca om, EL este și Fiul lui Dumnezeu, pentru că, ca om, a fost zămislit de Duhul Sfânt, de Dumnezeu, și nu de Iosif, tatăl Lui legal.

Șezi – Umblă – Stai: Ordinea lui Dumnezeu

Acesta este titlul uneia dintre cărțile pline de binecuvântare ale chinezului Watchman Nee. Pornind de la Epistola către Efeseni, el explică viața creștină cu ajutorul acestor noțiuni. Această ordine corespunde cu ceea ce ne transmite Epistola către Efeseni. Fapta de mântuire a lui Dumnezeu, așa cum este descrisă în capitolul 2, ne duce din moartea duhovnicească la viață și, în Hristos, până pe tronul lui Dumnezeu. Acolo S-a așezat Hristos, iar pentru că noi suntem în EL, același lucru este valabil pentru noi. **Poziția noastră de mântuire este în Hristos, iar aceasta cuprinde faptul că și noi ședem și am ajuns la odihnă în plinătatea mântuirii lui Dumnezeu.** Aceasta cuprinde o atribuire deplină a mântuirii în Hristos, întrucât tot ce era necesar ca să se încheie cele vechi și să se creeze cele noi a fost împlinit prin Hristos. Este mântuirea deplină, desăvârșită, care ne este dăruită în Hristos o dată pentru totdeauna, în mod irevocabil. Începând cu capitolul 4 al epistolei este valabil apoi titlul din versetul 1: „Umblați într-un chip vrednic de chemarea cu care ați fost chemați!” Din odihnă, din mântuirea sigură începe umblarea creștină. Umblarea nu este un efort de a ajunge în această poziție, ci tocmai invers. Trăim în fiecare zi cu știința fermă că am fost primiți o dată pentru totdeauna. Ca și creștini trăim din mântuire, nu spre această mântuire, și nici cu riscul de a pierde această mântuire. Numai cu această știință putem fi cu adevărat în stare să răspundem responsabilității în care ne-a adus această chemare.

A treia „poziție a corpului” a omului duhovnicesc, a omului dinăuntru, este **statul în picioare**. Omul duhovnicesc reușește, spre deosebire de trupul nostru pământesc, să ia toate cele 3 poziții ale corpului în același timp. El șade totdeauna cu Hristos în locurile cerești; acest loc nu-l mai părăsește niciodată! În același timp ne aflăm neîncetat în viața de zi cu zi, unde umblă omul cel nou, cu care ne-am îmbrăcat în mântuire. În sfârșit vine statul în picioare, statornicia. Îndemnul de a sta în picioare, adică de a fi statornici și neclintii, arată că putem fi alungați de vrăjmaș și de lume din poziția în care am fost aduși, din plinătatea de binecuvântare în care am fost așezați. Aceasta sună contradictoriu, pentru că tocmai s-a subliniat că această poziție nu se poate pierde. Este adevărat, dar vrăjmașul lui Dumnezeu, diavolul, și oștirea lui de îngeri urmăresc ca noi să uităm cunoașterea acestor adevăruri ale mântuirii și plinătatea binecuvântării, ca ele să nu mai însemne nimic pentru noi și ca noi să trăim ca lumea, care nu-L cunoaște pe Dumnezeu.

Există, aşadar, 2 laturi ale mântuirii noastre: cea obiectivă şi cea subiectivă, indicativul mântuirii şi imperativul mântuirii. Latura obiectivă a mântuirii noastre este de neatins, pentru totdeauna. Latura subiectivă cuprinde ce facem noi din ea în viaţa noastră, dacă o punem în practică, dacă umblăm cu adevărat într-un chip vrednic de această chemare. Din aceasta face parte „statul în picioare”. „Statul în picioare” înseamnă că poziţia de mântuire, plinătatea mântuirii şi a binecuvântării (respectiv bucuria binecuvântării) sunt realitatea practică a vieţii noastre de zi cu zi.

Biserica Noului Testament: De când există ea? (Efeseni 2 + 3)

La prima vedere, această întrebare pare nejustificată, sau, altfel spus: este ea oare relevantă? Desigur, biserica din Efes a luat naştere prin lucrarea misionară a lui Pavel. Biserica din Efes îşi cunoştea ceasul naşterii. Ceasul naşterii Bisericii din toată lumea se află însă cu 3 decenii mai înainte: La Rusalii, în Ierusalim, a luat naştere Biserica Noului Testament, Biserica lui Isus Hristos, prin botezul cu Duhul Sfânt (1 Corinteni 12:13). Aşa cum anunţase Isus Însuşi, toţi credincioşii, copiii lui Dumnezeu care erau risipiţi, au fost „adăpaţi” în şi cu un singur Duh, prin care toţi au fost uniţi prin Duhul într-un singur trup (un corp duhovnicesc), iar acest trup a devenit trupul lui Hristos, unit cu Capul ceresc.

Această Biserică nu a existat în Vechiul Testament. Nu era posibil, pentru că Duhul Sfânt nu locuia în oamenii de pe pământ, aşa cum se întâmplă acum la credincioşii Noului Testament. De asemenea, în Vechiul Testament nu exista încă un Cap ceresc, un Hristos care să se fi pogorât şi să se fi suit. Nu există o Biserică sau o biserică locală de la Adam încoace, din care să fi făcut parte credincioşii.

Totuşi, prin aceasta, întrebarea din titlu încă nu are un răspuns complet. Pavel îşi întrerupe firul scrierii la începutul capitolului 3 şi introduce o propoziţie intercalată. El subliniază caracterul deosebit al slujbei lui de apostol. Ca apostol al neamurilor, respectiv pentru neamuri (Galateni 2:7), primise o descoperire deosebită. Dumnezeu i-a arătat şi i-a încredinţat ceva ce înainte nu era cunoscut. El numeşte aceasta „**taina lui Hristos**”. Descriesese deja lucrul acesta pe scurt în capitolul 2. Acolo descrie cum lucrarea de mântuire a lui Dumnezeu nu se mai limitează la poporul Lui pământesc, ci este pentru toţi oamenii. Neamurile nu sunt integrate în statutul vechiului popor al lui Dumnezeu – ceea ce ar fi fost o binecuvântare considerabilă –, ci Dumnezeu face din amândouă ceva nou, şi anume un singur om nou şi un nou templu. Ce încă nu iese în evidenţă în capitolul 2, Pavel descrie în capitolul 3 cu cuvinte pline de emoţie: Această lucrare a lui Dumnezeu nu este o reacţie la situaţia cu totul pierdută a neamurilor şi, nu în ultimul rând, şi a iudeilor, care se făcuseră vinovaţi de moartea lui Mesia; nu este un plan de urgenţă, ci planul Lui veşnic şi suveran. Dumnezeu avea înainte de toate veacurile acest plan neobişnuit, să creeze Biserica, şi anume din toţi oamenii. În acest plan cu privire la Biserică se desfăşoară toată bogăţia lui Hristos.

Pavel spune că acest plan nu era cunoscut în Vechiul Testament niciunui om. Prin urmare, în Vechiul Testament se vor căuta degeaba afirmaţii despre Biserică. Există, ce-i drept, afirmaţii tipologice şi în imagini, dar acestea au putut deveni aşa abia după ce Biserica a existat.

Faptul că Biserica Noului Testament nu este pur şi simplu o continuare a istoriei lui Dumnezeu cu vechiul Său popor Israel are o însemnătate importantă. Biserica Noului Testament nu înlocuieşte pe Israel ca popor pământesc al lui Dumnezeu şi nici nu preia făgăduinţele date lui Israel. Biserica intră în scenă ca ceva nou, din planul veşnic al lui Dumnezeu, şi, ca atare, nu are de-a face direct cu istoria lui Israel. Această istorie este doar suspendată, întreruptă pentru o anumită vreme. Această vreme este

vremea Bisericii, care durează până când Biserica va fi răpită la cer. Cu Israel, Dumnezeu va ajunge la ținta Sa; toate făgăduințele și prorociile Lui despre poporul Său pământesc se vor împlini.

Trăim într-o vreme în care istoria Bisericii lui Isus se apropie de sfârșit. Ca să se împlinească prorociile date lui Israel, trebuie să existe și o astfel de națiune în această țară. Lucrul acesta s-a împlinit deja, încă în timp ce Biserica creștină este pe pământ. Trăim deja într-un fel de vreme de trecere, în cuvinte biblice, în vremea din urmă!

Astfel, Epistola către Efeseni confirmă poziția cerească a Bisericii și arată limpede că nu poate exista nimic mai mare din mâna lui Dumnezeu decât să faci parte din acest organism duhovnicesc, care este numit „trupul lui Hristos”. Nici despre Israel, nici despre vreo altă națiune sau grupă de oameni nu se spune așa ceva.

Să revenim încă o dată pe scurt la relația dintre Biserica Noului Testament și Israel. În lucrarea lui Dumnezeu există o continuitate și, de asemenea, o discontinuitate. Aceasta înseamnă că, pe de o parte, Dumnezeu înaintează în istoria Lui a mântuirii, așa cum fusese făgăduit în Vechiul Testament. Așa, de exemplu, cuvântul lui Ioel despre turnarea Duhului Sfânt a avut în Faptele apostolilor 2, la Rusalii, o împlinire anticipată, respectiv parțială. Noul Legământ, anunțat în Vechiul Testament, cuprinde și Biserica. Dar, pe de altă parte, Dumnezeu începe cu Biserica și ceva cu totul nou. În acest loc, o scurtă excursie în Epistola către Romani este probabil de folos. În capitolul 11, lucrarea de mântuire a lui Dumnezeu spre binecuvântarea omenirii este comparată cu un măslin.

Măslinul este o imagine a binecuvântării lui Dumnezeu: cum este făgăduită și cui îi revine, cine o pierde și cine o câștigă, și cum la sfârșit se vor bucura din nou de ea și cei care odinioară o pierduseră.

Măslinul nu înfățișează în mod special poporul lui Dumnezeu, Israel, ci arată domeniul binecuvântării, așa cum a fost făgăduită patriarhilor și cum se împlinește în Hristos. Poporul Israel a stat mai întâi sub binecuvântare, iar punctul culminant ar fi fost să-L primească pe Mesia, care era în persoană binecuvântarea patriarhilor. Numai câțiva au făcut-o și au primit binecuvântarea. Ceilalți au fost tăiați. Cei puțini au fost uniți cu credincioșii dintre neamuri. Și aceștia au acum, prin credință, parte de binecuvântările patriarhilor. Și ei sunt moștenitori și fii duhovnicești ai lui Avraam, copii ai făgăduinței. Ramurile originare și naturale nu rămân însă în necredință. Vine ziua când vor fi mântuite și vor fi altoite din nou și își vor regăsi drumul pe calea lui Dumnezeu, când vor trăi binecuvântarea făgăduită odinioară ca națiune, ca Israel etnic.

Credincioșii dintre neamuri nu sunt încorporați în sensul că ar deveni Israel. Cum ar putea neamurile să devină israeliți? În noua lor poziție ei împărtășesc aceleași binecuvântări ca și credincioșii iudei, dar în noua lor poziție nu mai este nici iudeu, nici grec, Galateni 3:28.

Imaginea măslinului, chiar dacă este concepută de Dumnezeu Însuși, nu trebuie forțată. **Măslinul înfățișează sistemul binecuvântărilor patriarhilor, de la legământul cu Avraam până la Noul Legământ. Creșterea pomului este mersul istoriei. Măslinul este un fel de coridor al binecuvântării prin istorie, în care se intră prin credință.** Acest coridor cuprinde multe gânduri ale lui Dumnezeu, inclusiv Biserica, și duce până la sfârșitul istoriei Sale, pe care El Însuși o scrie în ascunzimea și suveranitatea tronului Său.

Plinătatea lui Dumnezeu: Ținta tuturor lucrurilor

Bogăția nepătrunsă a lui Hristos rupe toate digurile și inundă toată lumea, nu ca să-i înece pe oameni, ca în potop, ci ca să-i umple cu această bogăție fabuloasă a lui Hristos și să-i altoiască în trupul lui Hristos, în Biserică, și ca să-i facă moștenitori, ca să poată trăi ziua așezării din nou a tuturor lucrurilor, când Hristos Își va intra în drepturi ca să devină Capul tuturor lucrurilor la sfârșitul vremurilor.

Noțiunile „plinătate” și „a umple”, precum și noțiuni înrudite cu ele, apar de mai multe ori în această epistolă:

- Bogăția harului, pe care EL a **revărsat-o din belșug** peste noi (1:8)

Avem un Dumnezeu care dă, care dăruiește din prisosul Său, din cauza dragostei Sale **celelalte** mari.

- ... Biserica, care este trupul Lui, **plinătatea** Celui ce **plinește** totul în toți (1:23)

Aici Biserica are privilegiul uluitor de a-L aduce pe Hristos la plinătate. Nu că El ar avea vreodată nevoie de cineva, ci este vorba de faptul că Biserica este trupul Lui. Dumnezeu Îl ia pe Omul proslăvit Isus și Îl dă Bisericii în dar, și anume ca să fie Capul Bisericii. Aceasta, la rândul ei, devine trupul Lui, prin care EL este complet **ca om** (nu ca Dumnezeu, Fiul). O altă imagine din capitolul 5 lămurește mai bine ce înseamnă aceasta: Hristos Se unește cu Biserica, așa cum bărbatul și femeia devin un singur trup, ca odinioară Adam și Eva. Cu Biserica, Hristos este adus la plinătate, iar noi vom sta în această unire pentru toate veacurile. Hristos Se va arăta totdeauna așa și va fi văzut totdeauna în această unire cu Biserica, de oameni și de îngeri și de Dumnezeu. EL va umple totul ca și Cap, împreună cu trupul Său. Tot universul va purta această pecete a prezenței Sale pretutindeni și a binecuvântării Sale.

- ... ca să ajungeți **plini de toată plinătatea lui Dumnezeu** (3:19)

Aceasta este ținta și binecuvântarea lui Dumnezeu pentru noi. Numai în Dumnezeu ajungem la plinătate și la odihnă. Nu ne dorim nimic altceva decât să fim umpluți de puterea Lui, ca Hristos să locuiască în inimile noastre și ca să cunoaștem dragostea lui Hristos. Dumnezeu vrea să-și facă locuința la noi, să ne schimbe viața și să lase plinătatea Lui să curgă prin noi spre alții. Toată plinătatea lui Dumnezeu Însuși nu o vom atinge pe pământ, dar ea începe deja.

Plinătatea lui Dumnezeu nu este ceva impersonal, cum se crede în unele religii, ci Dumnezeul întreg Însuși, așa cum S-a descoperit EL în Isus și prin Biblie.

- Cel ce S-a pogorât este același cu Cel ce S-a suit mai presus de toate cerurile, **ca să umple toate lucrurile!** (4:10)

Deja acum EL umple totul; lumea nevăzută, locurile cerești sunt pătrunse de biruința lui Hristos. Chiar dacă puterile își mai fac încă de cap, biruința lui Hristos le este demonstrată prin Biserica răscumpărată. Zilele lor sunt numărate, iar în curând nu va mai sta nimic în calea umplerii a tot ce este creat de către Fiul lui Dumnezeu.

- ... la starea de om mare, la înălțimea staturii **plinătății lui Hristos** (4:13)

Nu numai credinciosul în parte își găsește ținta în plinătatea lui Dumnezeu. Toată Biserica este așezată în același fel în acest proces dinamic de creștere. Și aici ținta nu este mai mică decât plinătatea lui Hristos Însuși. Plinătatea lui Hristos înseamnă că EL umple Biserica, o pătrunde, o înzestrează, o conduce, o binecuvântează și o aduce la țintă în slavă.

- ... fiți **plini** de Duh! (5:18)

Acest îndemn de a lăsa să se întâmple ceva cu noi trebuie să ne facă să dăm la o parte din viața noastră tot ce stă în concurență cu Dumnezeu și cu țințele Lui. EL ne poate umple numai dacă suntem goliți de noi înșine și de propriile dorințe. Dar atunci EL Se poate manifesta din plin și ne poate da autoritate și pricepere pentru orice slujbă la care am fi chemați.

Această epistolă este plină de bogăția lui Hristos. Aceasta ne umple de Dumnezeu, de Hristos și de Duhul. Astfel, pe de o parte, ne este potolită setea existențială de viață (Psalmul 42:1-2; Ioan 4:13-14; 7:37-39), iar Dumnezeu ajunge astfel la ținta Sa cu noi, adică numai ca oameni umpluți de Dumnezeu vom fi imitatori ai lui Dumnezeu.

Tipologia Vechiului Testament și Epistola către Efeseni: Este oare posibilă?

Vechiul Testament ne dă o preînchipuire plauzibilă și ilustrativă a învățaturii acestei epistole. În această învățătură, credincioșii sunt descriși ca fiind deja mutați în cer. Aceasta este preînchipuită tipologic prin intrarea poporului Israel în Canaan. Această țară făgăduită era peste măsură de roditoare, cum au mărturisit deja iscoadele. Dar acolo erau și vrăjmași puternici. Aceasta corespunde locurilor cerești, în care am intrat prin moartea, învierea și înălțarea la cer a lui Hristos. Vrăjmașii puternici corespund căpeteniilor și stăpânirilor rele explicate mai înainte. Râul Iordan este o imagine a morții, care trebuia străbătută ca să se ajungă în țară. Iosua este o preînchipuire a Domnului Isus, ca Biruitorul de pe tronul lui Dumnezeu (Efeseni 1).

Din această preînchipuire se vede limpede cum această situație este o realitate actuală și duhovnicească. Locurile cerești nu sunt departe, pentru că atât lupta duhovnicească, cât și bucuria binecuvântării cerești au loc în viața noastră, în biserică, la locul nostru de muncă și în casele noastre. De aceea nu trebuie să interpretăm această învățătură despre locurile cerești geografic sau chiar cosmic, ci duhovnicește. Cerul, văzut foarte practic, nu este departe; el este atât de aproape cât este Hristos Însuși, care locuiește și lucrează în inima mea. De aceea se roagă Pavel chiar în inima epistolei „ca Hristos să locuiască în inimile noastre prin credință” (3:17-19).

În încheiere, încă o privire de ansamblu asupra poziției și vieții noastre creștine în tipologie: Am fost scăpați din lume (Egipt) prin moartea lui Isus (Marea Roșie) și aduși în pustie. Lumea în care ne aflăm a devenit pentru noi o pustie. Nu acolo este de fapt locul nostru, pentru că Isus spune că noi nu suntem din lume. Suntem în călătorie, pe drumul credinței spre țintă, Împărăția cerească a Domnului nostru. Dar, în același timp, este adevărat că, prin moartea lui Hristos și învierea Lui, suntem în EL în locurile, în regiunile cerești.

Pentru Israel nu putea fi valabil decât un singur lucru; pentru noi sunt valabile amândouă, adică pustia și Canaanul în același timp. În sens figurat, avem picioarele în nisipul pustiei, iar capul, sau mai bine zis inima, în cer (unde este comoara noastră).

Hristos, Capul: Unitate, funcție și reprezentare

În această epistolă, calitatea lui Hristos de Cap este arătată în cel puțin 2 feluri: 1. ca și Cap peste toate lucrurile create (1:10, 22) și ca și Cap al trupului, al Bisericii Lui (1:23).

Capul (în greacă nimic altceva decât „capul” biologic al unui om) are diferite aspecte:

1. Unitatea: dintre cap și corp. Imaginea vorbește despre o unitate organică și vie.
2. Funcția: În unitatea organică a omului, capul și corpul sunt așezate într-o anumită ordine, iar fiecare parte are funcțiile și sarcinile ei bine stabilite. În aceasta se află și aspectul ierarhiei, în care capul stă în frunte.
3. Reprezentarea: Dintr-un om ne rămâne de cele mai multe ori în amintire fața. Capul reprezintă omul întreg (de exemplu, fotografia din pașaport). Capul (șeful) unui stat, președintele federal, preia sarcini de reprezentare față de celelalte popoare ale lumii.

Aceste 3 aspecte se regăsesc aproape totdeauna acolo unde Hristos este numit Cap.

Este interesant cum era folosit pe atunci cuvântul grecesc (*kephale κεφαλή*). Pe lângă capul omului și al animalului, el desemna ceea ce este remarcabil și ceea ce stă pe primul loc, respectiv în locul de sus (de exemplu, Efeseni 5:23 ș.a.). Tot așa, cuvântul era folosit pentru vărsarea unui râu, pentru un izvor, pentru originea unui lucru sau pentru începutul unei epoci.

În Vechiul Testament, părinții sunt numiți capi ai familiilor lor (de exemplu, Numeri 1:4).

Israel fusese pus de Dumnezeu să fie capul tuturor neamurilor, adică să ocupe o poziție de frunte deasupra, respectiv în mijlocul popoarelor, Deuteronomul 28:13. Aici este vorba mai puțin de o poziție ierarhică și mai mult de a fi o lumină pentru popoare cu privire la Dumnezeu. În Noul Testament, noțiunea de „Cap” este aplicată lui Hristos. Când El este numit Cap, El este aceasta totdeauna ca om, pentru că, ca și Cap, El stă totdeauna într-o relație cu oamenii. El este Cap ca om proslăvit și înscăunat, pe temeiul lucrării Sale de răscumpărare împlinite.

- El este „capul unghiului”, adică piatra din capul unghiului, după care se orientează totul și după care trebuie să se orienteze totul. El ține totul laolaltă. Spre aceasta L-a făcut Dumnezeu, după ce zidarii au lepădat piatra, pe Hristos. Astfel Dumnezeu L-a făcut singurul izvor al mântuirii pentru toată lumea. În niciun alt Nume de sub cer nu este mântuire, Faptele apostolilor 4:11-12.
- În Romani 5, de la versetul 12, îl găsim pe Hristos și ca un Cap pus în contrast cu Adam. Chiar dacă acolo nu se vorbește textual despre un cap, se poate totuși vedea că Adam este capul, adică începutul și originea omului căzut în păcat. Hristos este începutul și Autorul unui neam omenesc nou și răscumpărat.
- Hristos este Capul trupului, al Bisericii. Prin Duhul Sfânt, toți credincioșii au fost botezați la Rusalii într-un singur trup (1 Corinteni 12:13) și uniți cu Hristosul proslăvit din cer, Capul trupului. Ca și Cap al trupului, Hristos este izvorul ceresc pentru Biserica de pe pământ, din care ea primește tot ce-i trebuie ca să-și îndeplinească funcția pe pământ. Rolul capului nu este cel al stăpânirii peste trup, ci al dăruirii, al îngrijirii, al ocrotirii și al dragostei. Acesta este și modelul exact pentru bărbat și femeie în căsnicia lor. Capul meu nu stăpânește peste trupul meu; corpul meu nu este silit să asculte de creierul meu. Esența capului și a trupului este unitatea organismului, funcționarea automată a întregului. Comenzile creierului sunt executate automat, fără constrângere și supunere. Pentru că creierul conduce, capului îi revine o însemnătate deosebită, și totuși nici capul nu este nimic fără trup, nici trupul fără cap, așa cum spune odată Pavel despre bărbat și femeie. Biserica îl reprezintă aici pe pământ pe Capul ei ceresc, pe Hristos. Și tot așa Biserica este reprezentată de Hristos în cer, înaintea lui Dumnezeu și a îngerilor.

Cele 3 aspecte ale Capului tuturor lucrurilor în viitoarea Împărăție de 1000 de ani și în noua creație se prezintă astfel:

1. Unitatea: Nu mai există nicio despărțire și nicio ruptură în cadrul creației și nici o despărțire a creației de Dumnezeu. Fără Cap, toate lucrurile erau ca moarte, nefolositoare și fără valoare pentru Dumnezeu. În legătură și unitate cu Hristos, uniți ca un cap cu trupul, totul este restabilit și adus înapoi la Dumnezeu.

2. Funcția: Pentru că unitatea dintre cap și trup face posibilă o influență deplină până în toate colțurile existenței, totul va purta pecetea Domnului Isus. Totul va funcționa așa cum vrea El.

Ca și Cap al tuturor lucrurilor, El va face să curgă în toate lucrurile, ca o vărsare de râu, un fluviu de binecuvântare de neoprit, lat și adânc; totul va fi scufundat în plinătatea măreției și a binecuvântării Domnului Isus Hristos.

3. Reprezentarea: Toate lucrurile vor fi aduse de El în deplină armonie la Dumnezeu. Atunci Dumnezeu va fi proslăvit desăvârșit și pentru totdeauna. Toate lucrurile vor avea atunci plăcerea lui Dumnezeu prin Hristos, care are plăcerea nemărginită a lui Dumnezeu. Așa cum Îl vede Dumnezeu pe Hristosul Său, așa va privi El atunci toate lucrurile. Această stare care n-a mai existat niciodată nu va avea sfârșit. Cele vechi s-au dus; iată că toate lucrurile s-au făcut noi.

Cele 5 daruri: Apostoli, proroci, evangheliști, păstori și învățători – Și azi?

Epistola către Efeseni are ca unul dintre accentele ei Biserica, trupul lui Hristos. Faptul că acest trup există încă azi în realizarea lui practică (chiar dacă, din păcate, nu mai este vizibil în unitatea unui singur trup), după 2000 de ani de istorie a Bisericii, își are temeiul în faptul că Hristosul proslăvit a dat daruri trupului Său. Aceste daruri dovedesc că Hristos este Capul proslăvit al Bisericii.

În mod interesant, aici este vorba de două „feluri” de daruri: 1. fiecare are un dar, lucru de o însemnătate imensă (4:7), și 2. există credincioși care, ca persoane, sunt daruri ale lui Hristos pentru Biserică. Aceste daruri sunt oameni cu o înzestrare vizibilă pentru toți cei din jurul lor: cea de apostol, proroc, evanghelist, păstor și învățător.

În acest context trebuie, desigur, luate în considerare și comparate și celelalte două texte principale despre această temă, anume 1 Corinteni 12 și Romani 12. Acolo se găsesc mai multe daruri ale harului decât cele numite aici. Acestea par însă să fie cele mai importante sau poate cele mai mari daruri, mai ales atunci când sunt identificate aici direct cu persoana.

Ne putem închipui bine ce înseamnă aceste daruri și în ce constă înzestrarea lor. Dar rămâne întrebarea dacă aceste daruri, adică toate cele 5, sunt dăruite de Hristos Bisericii și azi.

În general se spune că primele 2 daruri nu mai sunt date. Apostolii erau un număr fix: 12 plus 1. Nici proroci nu mai există, pentru că canonul Scripturii este încheiat și accesibil aproape tuturor creștinilor. Lucrarea apostolilor, sau darul lor pentru Biserică, este atunci prezentă și azi în scrierile lor, în Noul Testament.

O altă concepție crede că toate cele 5 daruri sunt dăruite și azi. În principiu, această afirmație se citește și ca atemporală și valabilă totdeauna. Biserica funcționează până azi cu ajutorul acestor 5 daruri(-persoane) și al darurilor harului pe care le are fiecare mădular.

Faptul că Barnaba este numit odată apostol în aceeași suflare cu Pavel (Faptele apostolilor 14:14), că Pavel vorbește despre mai mulți apostoli care fuseseră împreună cu el în Tesalonic (1 Tesaloniceni 2:6) și că Andronic și Iunia sunt eventual numărați printre apostoli (Romani 16:7) permite concluzia că nu au existat doar 12+1 apostoli.

În această concepție, apostolii de azi nu sunt, desigur, unii care continuă o linie apostolică, așa cum se practică, de exemplu, în Biserica Nou-Apostolică. De asemenea, apostolii de azi nu l-au văzut pe Isus cu ochii lor trupești. Cei 12 apostoli ai Mielului vor avea veșnic un statut deosebit, respectiv o amintire deosebită, în temelia cetății veșnice. Apostolii nu mai au azi însemnătatea pe care o aveau în primul secol, dar slujba lor are totuși trăsături asemănătoare.

Printre apostolii de azi îi socotesc pe cei care stau la începutul trezirilor spirituale, care întemeiază biserici, care sunt conducători ai creștinătății. Desigur, ei nu au autoritate apostolică, dar au un rol extrem de important când este vorba de creșterea trupului. Iată un citat în această privință (Thomas Jettel): „Cuvântul (*apostolos* **ἀπόστολος** sol; trimis) este folosit în Noul Testament în sensuri diferite. Isus i-a rânduit pe cei Doisprezece ca primii Lui soli. Pavel a fost și el rânduit direct de Domnul ca sol deosebit (Galateni 1; 2 Corinteni 12:12). Și Iacov pare să fi avut o poziție deosebită (1 Corinteni 15:7; Galateni 1:19). Aceștia au fost apostoli care au pus temelia (Efeseni 2:20; 3:5), ca să zicem așa, apostoli de prima calitate, de primul rang; ei și-au primit solia direct de la Domnul. Dar Noul Testament nu limitează noțiunea de apostol la ei. Alții, ca Barnaba (Faptele apostolilor 14:4; cf. Galateni 2:8-9), Sila și Timotei (Faptele apostolilor 17:1, 4; 1 Tesaloniceni 1:1-2; cf. 2:6-7) și Tit (Tit 1:5; 3:12), sunt numiți «apostoli» într-un sens mai larg. Ei nu aveau aceeași calitate și autoritate, dar desfășurau o activitate asemănătoare cu a apostolilor care au pus temelia. Erau evangheliști și învățători, arătau drumul unor grupuri noi, călătoreau ca învățători. Activitatea lor era una de conducere, dar nu legată de un loc anume. Acest grup poate fi numit și «învățători misionari».”

Același lucru este valabil pentru proroci. Despre acest dar știm puțin, doar că toate cele 3 texte relevante (despre daruri) (Efeseni 4, 1 Corinteni 12, Romani 12) îl cuprind. Prorocii Noului Testament mai sunt pomeniți doar aici:

Faptele apostolilor 13:1: Iar în Antiohia, în biserica de acolo, erau **proroci** și învățători: Barnaba și Simeon, numit Niger, și Luciu din Cirena, și Manaen, care fusese crescut împreună cu Irod, tetrarhul, și Saul.

Faptele apostolilor 15:32: Și Iuda și Sila, care erau și ei **proroci**, i-au îmbărbătat pe frați cu multe cuvinte și i-au întărit.

Prorocii din secolul I erau și aceia care, cât timp încă nu exista Noul Testament, descopereau adevăruri, adică le puteau transmite mai departe. Și aceia care nu erau apostoli, dar ale căror epistole au intrat totuși în Noul Testament, ca, de exemplu, Iacov și Iuda, pot fi numiți așa. După încheierea canonului Noului Testament, această slujbă nu mai este necesară azi și de aceea nici nu mai există această slujbă de scriere inspirată a Scripturii.

Prorocii de azi sunt aceia care sunt în stare – și prin aceasta seamănă cu cei din Vechiul Testament – să recunoască și să dea pe față spiritul vremii, care descoperă și înfierează tendințele periculoase din creștinătate. Astfel de oameni sunt și incomozi, pentru că pun degetul pe rană. Slujba lor este îndemnul. Ei nu prorocesc evenimente viitoare și nici nu descoperă adevăruri noi. Aceasta nu a fost, respectiv nu este, slujba prorocilor Noului Testament, așadar nici a celor din zilele noastre.

Omul cel nou: Unde și cum devine vizibil

Nici religiile, nici educația, nici politica și nici genetica nu au produs un om nou, chiar dacă s-a încercat mereu. Cine încearcă să se gândească obiectiv la om, la ce a fost el totdeauna și la ce este și ce face și azi, va ajunge în mod necesar la necesitatea unui om nou.

Dumnezeu, Creatorul, nu l-a „reparat” sau „reformat” pe omul căzut în păcat, pe omul care trăiește în păcat. Nici Legea nu a putut face aceasta, ci doar a confirmat că omul este de neîndreptat. Omul cel vechi nu mai poate fi îmbunătățit. Crucea de pe Golgota este sfârșitul omului celui vechi. Hristos ia asupra Sa, în locul nostru, judecata și moartea omului celui vechi. În învierea lui Hristos iese la iveală un om nou – noi suntem capodopera Lui, o făptură nouă –, care este creat în conformitate cu Dumnezeu Însuși (4:20-24; Romani 6:1-11; Galateni 5:16-26). Aceasta privește mai întâi, și cât timp trăim pe pământ, inima noastră, omul dinăuntru, și încă nu trupul lui. Privește gândirea omului, atitudinea lui față de viață, voința lui, ba și sentimentele lui. Dar noul nu este pe deplin prezent imediat în efectul lui practic, ca și cum am fi fost făcuți desăvârșiți dintr-o lovitură. Noul este pus în noi ca o sămânță, care trebuie să crească. Puterea Duhului și a Cuvântului viu, prin care am fost născuți din nou, produce o schimbare permanentă și continuă după chipul lui Isus. Către Efeseni, Pavel vorbește despre o „înnoire în duhul minții voastre”. Acest proces de schimbare are **2 laturi**: Pe de o parte este lucrarea și puterea lui Dumnezeu, pe care trebuie să ne bazuim ca să trăim acest proces de înnoire. Dar, pe de altă parte, suntem trași pe deplin la răspundere și chemați să facem ce corespunde acestui om nou, să lucrăm și să hotărâm în felul acesta. Exprimat cu alte cuvinte: Ne străduim ca și cum ar depinde de noi și, în aceasta, ne încredem în Dumnezeu, fără a cărui lucrare nimic nu poate reuși. În acest sens spune Isus, adevărata Viță, când este vorba de roada pentru Dumnezeu: „Fără Mine, sau despărțiți de Mine, nu puteți face nimic”.

Omul cel nou este, așadar, de la nașterea din nou, noua mea personalitate, dar într-un mediu vechi. Nu mediul meu s-a schimbat; eu am fost schimbat și mă schimb neîncetat, într-un proces de creștere duhovnicească.

Iată cum descrie Pavel viața nouă, așa cum se arată ea în relațiile de viață sau sociale pe care le cunoaștem:

Capitolul 4:1-16: În Biserică, în trupul lui Hristos

Aici viața nouă caută să se dea pe sine la o parte și să nu se impună în viața bisericii și nici să treacă peste alții. Purtarea trebuie să slujească la păstrarea unității practice a bisericii. Tot așa, fiecare mădular este luat în răspunderea de a sprijini creșterea duhovnicească a bisericii, pentru că fiecare a primit un dar de la Hristos.

Capitolul 4:17-24: Deosebirea fundamentală față de lume

Nu poate exista, desigur, un contrast mai mare decât o viață în lume, departe de Dumnezeu, și o viață din Dumnezeu, în părtășie de fiu cu Tatăl ceresc. Plinătatea de sens și statornicia celor două feluri de viață se deosebesc ca ziua de noapte.

Capitolul 4:25-32: Porunci pentru viața nouă: Vorbirea, munca, iertarea

Pavel începe să arate diferite amănunte despre felul în care viața nouă își croiește drum în viața de zi cu zi. Mânia și țipetele, izbucnirile de mânie și amărăciunea pot ține numai de o viață veche, unde nu

există un sens adevărat și nici dragoste. Furtul trebuie să țină de trecut; vorbirea noastră este pozitivă și zidește. Ea nu trage în jos, ci în sus.

Capitolul 5:1-14: Imitatori ai lui Dumnezeu: Glume, sexualitate, lumină / întuneric

Într-o lume fără Dumnezeu, nu trebuie să fim mai puțin decât imitatori ai lui Dumnezeu. Glume murdare, plăcerea de murdăria și noroiul unui neam stricat și pervertit nu se mai aud de la noi. Sexualitatea este un dar al lui Dumnezeu valoros și în același timp foarte fragil. Cu lumea nu mai există o părtășie de inimă de bunăvoie. Ca lumini în lume, suntem mai degrabă indicatoare spre lumină și spre zi.

Capitolul 5:15-21: Răscumpărarea vremii, alcoolul, închinarea în biserică

Dumnezeu dăruiește momente deosebite ca să Se arate prin noi, fapte pe care EL le-a pregătit, ca să umblăm în ele. Copiii lui Dumnezeu și ai luminii nu trăiesc fără plan și pasiv. Ei folosesc timpul de care dispun, lucrează bine chibzuit, cu judecată și cu mintea, care la ei a fost înnoită. Ei fac voia lui Dumnezeu. Ei nu se îmbată cu alcool, care îi face leneși și lipsiți de trezvie și nu-i aduce mai aproape de Domnul.

În loc de un drog, Duhul ar trebui să ne umple și să ne plinească cu totul. Astfel putem fi apoi de folos și altora în biserică. Astfel este posibilă, dintr-o inimă plină, o laudă adevărată din inimă și mulțumire. Aceasta nu ne zidește doar pe noi înșine, ci pe toți cei care o aud.

Capitolul 5:22-33: Căsnicia dintre bărbat și femeie – Hristos și Biserica

O căsnicie este o sarcină pentru toată viața, care nu funcționează bine de la sine sau automat. Pe atunci femeia era o proprietate, căreia i se cerea ascultare absolută. O poruncă dată bărbaților să-și iubească soțiile nu exista în Antichitate. Dar lumina Evangheliei le scoate pe soții din această situație: Bărbații trebuie să-și iubească soțiile, și anume după un standard care nu poate fi depășit: Așa cum a iubit Hristos Biserica.

Femeile, la rândul lor, nu trebuiau să creadă acum că se pot răscula împotriva bărbatului, în lumina și libertatea Evangheliei. Ele trebuiau să aplice și ele asupra lor modelul lui Hristos și al Bisericii: Așa cum Biserica, ca trup, este supusă Capului (Hristos), tot așa și femeile bărbaților lor. Toată purtarea în imitarea lui Hristos, privindu-i pe bărbați și pe femei, are loc de bunăvoie și fără constrângere, din convingerea unor inimi înnoite.

Capitolul 6:1-4: Copii și tați

Copiii, credincioși sau nu, trebuie să asculte de părinți. Aceasta le va fi spre binecuvântare. Este valabilă porunca a șasea din cele zece cuvinte date lui Israel: atemporală și totdeauna valabilă, o poruncă spre viață și spre binecuvântarea părinților și a copiilor.

Tații, respectiv părinți, trebuie să se poarte cu copiii cu dragoste, dar în mod ferm, ca aceștia să aibă curaj și să crească, să-L primească pe Domnul și să-L urmeze și pur și simplu să devină adulți, ca într-o zi să trăiască independent și să poată întemeia, la rândul lor, familii.

Capitolul 6:5-9: Relațiile de muncă: Stăpâni – robi, credincioși – necredincioși

Chiar dacă azi robia nu mai există în această formă și a fost desființată datorită efectului Evangheliei, scoatem din aceste îndemnuri principii care se pot aplica și relațiilor de muncă de azi.

Cel mai important principiu este, în același timp, foarte simplu: Fiecare creștin este răspunzător mai întâi înaintea Stăpânului său ceresc. Nu oamenilor vrem să le plăcem, ci Domnului nostru veșnic. Dar a-l plăcea Lui va însemna în cele mai multe cazuri să ascultăm de stăpânul pământesc. Nu critica neîncetată sau ranchiuna din inimă față de șef îl caracterizează pe creștin. Aceasta este o temă complexă, dar creștinul se gândește cum poate fi și aici o mărturie pentru DOMNUL și pentru Evanghelie.

Capitolul 6:10-20: Conflict duhovnicesc pe toate fronturile

În sfârșit, ca apel și ca rezumat a tot ce s-a spus până aici despre viața practică de credință, Pavel arată că frontul duhovnicesc și nevăzut trece prin toate domeniile și situațiile vieții. Mulți creștini nu-și dau seama de primejdia din lumea nevăzută și trăiesc ca și cum diavolul n-ar exista. Pavel spune, ca să zicem așa, că nici nu poate cuprinde în această epistolă fiecare situație a vieții. Dar în schimb ne arată armura lui Dumnezeu, cu care putem rezista în DOMNUL în orice situație a vieții și în orice primejdie.

Căpeteniile și stăpânirile: Cel rău și lumea nevăzută, cerească

Nu există nicio epistolă în Noul Testament în care să apară atât de des noțiuni care vorbesc despre puteri duhovnicești personale din lumea nevăzută. Și alte epistole, inclusiv ale lui Pavel, vorbesc despre aceasta (de exemplu, Romani 8:38; Coloseni 1:16; 2:15; 1 Petru 3:22), dar nu cu această frecvență, iar aceasta este o trăsătură caracteristică a acestei epistole.

Să-l lăsăm pe Pavel să vorbească și să cităm toate textele care pomenesc aceste ființe:

- ... și l-a pus (pe Hristos) să șadă la dreapta Sa, în locurile cerești, mai presus de **orice căpetenie** (πάσης ἀρχῆς *pases arches*) și de orice **stăpânire** (ἐξουσίας *exousias*) și **putere** (δυνάμεις *dunameos*) și **domnie** (κυριότητος *kuriotet0s*) și de orice **nume** (*onoma*) care se poate numi, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor, și l-a pus totul sub picioare..., 1:21-22.

Hristos ca om este înălțat mai presus de toate și de fiecare personalitate duhovnicească ce se poate închipui. Acestea ocupă o poziție înaltă în creația lui Dumnezeu, dar poziția lui Hristos este mai presus de ele, pentru că este pe tronul Celui Preaînalt, la dreapta lui Dumnezeu.

- ... după **domnul puterii văzduhului, al duhului** care lucrează acum în fiii neascultării..., 2:2

Puterile își exercită o influență concretă și masivă asupra cursului lumii. Ele nu influențează doar centrele de guvernare, ci și pe omul obișnuit, adică pe toți cei care sunt morți duhovnicește și sunt astfel la cheremul puterilor. Aici ele se dovedesc limpede vrăjmașe lui Dumnezeu, adică diavolești. Dacă este cineva domn între aceste ființe, atunci nu poate fi decât diavolul. Și aceasta spune și Scriptura: Matei 25:41.

- ... pentru ca **domniile** și **stăpânirile** din locurile cerești să cunoască acum, prin Biserică, înțelepciunea nespus de felurită a lui Dumnezeu... 3:10

Întregii lumi nevăzute i se prezintă lucrarea de mântuire a lui Dumnezeu și rezultatul ei, Biserica, ca proclamare a înțelepciunii lui Dumnezeu. Puterile trebuie să se mire și să cedeze, scrâșnind din dinți. Biruința îi aparține Hristosului nostru, iar Biserica este „prada” Lui; puterile au pierdut.

- din care își trage numele orice **familie** din ceruri și de pe pământ... 3:15

Chiar dacă aici, la prima vedere, nu este vorba de aceste puteri, totuși aici se arată limpede că și ele sunt făpturi și își primesc numele de la Creator. Aceasta le arată limpede efesenilor că aceste puteri nu sunt autonome și nici zei (atot)puternici, ci sunt supuse Creatorului. În acest context este interesant că în magie era important ca duhurile să fie chemate sau invocate pe numele lor.

- „S-a suit sus, a dus **robia** roabă... 4:8

Nici aici legătura nu este direct evidentă. Dar robia exista prin puterea întunericului, pe care Hristos a zdrobit-o prin cruce și înviere. Aici înălțarea la cer a lui Isus este un marș triumfal după lucrarea de răscumpărare împlinită și biruitoare.

- ... să puteți ține piept împotriva uneltirilor (**μεθοδείας** *methodeia*) **diavolului** (**διάβολος** *diabolos*). Căci noi nu avem de luptat împotriva cărnii și sângelui, ci împotriva **căpeteniilor** (**ἀρχαί** *archai*), împotriva **stăpânirilor** (**ἐξουσίας**), împotriva **stăpânitorilor lumii** (**κοσμοκράτωρ** *kosmokrator*) **acestui întuneric** (**σκότος** *skotos*), împotriva **puterilor duhovnicești ale răutății** (**πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας** *pneumatika tes ponerias*) din locurile cerești. 6:11-12

Aici, în legătură cu puterile, este pomenit pentru prima dată diavolul. El este căpetenia, „generalul” acestor puteri (cf. Matei 12:22 și urm.). Prin aceasta puterile sunt demascate; este limpede că ele sunt totdeauna vrăjmași și fac totul ca să oprească lucrarea lui Dumnezeu în noi și în toată lumea și să-i facă rău.

Cum se face că această temă este una centrală în această epistolă? Efesenii nu trăiau, ca noi azi, într-o vreme „luminată”, modernă sau postmodernă. Viața lor, societatea acelei vremi, în acel oraș, în Asia Mică, în Imperiul Roman, era marcată de culte idolatre. Efesul era pătruns de religie până în toate straturile societății, din care oamenii veneau la credința în Hristos. Viața era determinată de slujirea Artemidei, pe care romanii o numeau Diana (vezi imaginea). Mai departe, Efesul era un centru al magiei și al practicilor oculte. B.M. Metzger spune: „Dintre toate orașele greco-romane, Efesul, al treilea oraș ca mărime din imperiu, era de departe locul cel mai atrăgător pentru magi, vrăjitori și șarlatani de tot felul.” Luca relatează (vezi mai jos) că o mare mulțime de asemenea cărți de vrăjitorie, cu formule de descântec și conținut ocult, au fost arse de cei care au crezut Evanghelia. Și iudeii își aveau magia lor și aveau parte de acest întuneric duhovnicesc. Amestecarea cultelor iudaice, elenistice și romane era la ordinea zilei (sincretism). La aceasta se adăuga astrologia, credința în soarta determinată de stele. Ele determinau viața; erau amenințătoare, reale, pretențioase. Nimeni nu era cu adevărat liber de ele. Această idolatrie era capul de pod, mijlocul prin care puterile pomenite de Pavel își exercitau influența directă asupra efesenilor, asupra oamenilor în general. Aceste puteri erau însărcinate, prin chemarea pe nume și prin formule de descântec, să facă ceea ce ducea la atingerea scopurilor și avantajelor oamenilor, mai ales și față de alți oameni. Aceste puteri stârneau frica; din cauza „prezenței lor pretutindeni”, nimeni nu putea fi sigur.

Întrebările erau acum: Cum stau lucrurile acum cu cei care au crezut Evanghelia? Mai aveau puterile vreo influență? Era Hristos pe aceeași treaptă cu puterile, le era superior sau chiar inferior? Mai erau ei la cheremul puterilor? Cum trebuiau să se poarte față de puteri? Sau trebuiau păstrate aceste culte, împreună cu noua lor credință?

Această vreme poate fi comparată, între altele, cu cultul voodoo din Haiti și din Africa, unde oamenii trăiesc în frică de zei. Când cred Evanghelia, această robie și această frică sunt însă rupte. Influența zeilor se manifestă în și prin aceste culte altfel decât în lumea occidentală. Dar și aici ea este la fel de reală, chiar dacă nu atât de evidentă. Acolo, în Haiti și în Africa, și încă în multe alte părți ale

pământului, oamenii cred în zei; ei fac parte din viața de zi cu zi. La noi nu se crede în aceste ființe. Dar tocmai aceasta este deja un avantaj pe care îl are diavolul ca să-i țină pe oameni în robie.

Această robie și această putere a întunericului nu au de-a face, la latitudinile noastre, în cea mai mare parte, cu posedarea demonică. În societatea noastră este o conlucrare a lumii, a plăcerilor și poftelor omului și a puterilor nevăzute (2:2). Sistemul lumii este cârmuit de diavol, și astfel este deja creat un mediu în care omul este tras departe de Dumnezeu. La aceasta se adaugă faptul că omul însuși vrea păcatul, și nu pe Dumnezeu, căruia ar trebui să I se supună. Aceste 2 condiții prealabile le deschid puterilor rele și nevăzute, care lucrează în văzduh, adică în imediata noastră apropiere, toate posibilitățile să întărească totul în favoarea lor. În aceasta, ele se concentrează asupra unor puncte-cheie importante (guvernare, școală, educație, tehnică, timp liber), și chiar asupra naturii, ca să-i facă rău omului în toate privințele. Dar aceasta se întâmplă, la urma urmei, în cadrul pe care îl îngăduie Dumnezeu. Trebuie să ne închipuim că amploarea răskoalei împotriva lui Dumnezeu în lumea nevăzută este comparabilă cu cea pe care o trăim în lumea văzută.

O țință principală de atac a acestor stăpânitori ai lumii întunericului sunt, desigur, cei care au fost smulși din puterea lor și pe care nu-i mai pot smulge din mână Tatălui și a Fiului. Pentru că acolo credincioșii sunt în siguranță, ei încearcă să distrugă viața de credință a credincioșilor și, mai presus de toate, râvna lor pentru Evanghelie. De aceasta trebuie să se teamă ei, pentru că Evanghelia îi poate elibera pe oameni din puterea lor. Evanghelia harului lui Dumnezeu este dovada că zilele lor sunt numărate.

Când Pavel aduce diferite noțiuni cu care sunt denumite aceste ființe îngerești, el le folosește pe cele care erau folosite de oameni și de culte înseși, și anume de iudei și de neamuri. El preia, cu privire la aceste ființe, concepția despre lume din acele zile, pentru că, într-un anumit fel, ea corespundea realității. Ce nu face Pavel, deși poate ne-am fi dorit aceasta, este să desfășoare o ierarhie a lumii îngerilor sau o organigramă a întreprinderii diavolești de producere a uneltirilor ei diavolești. Noțiunile lasă să se întrevadă o ierarhie. Neamurile cunoșteau o astfel de ierarhie în lumea îngerilor. Pavel spune doar ce este cu adevărat important și presupune pur și simplu realitatea personală a unor făpturi puternice și, prin aceasta, superioare oamenilor. Pentru el este important să vestească supunerea acestor puteri sub Hristos și eliberarea credincioșilor de sub dictatura lor. La fel de important este însă pentru el că, deși învinse, ele îl atacă totuși pe credincios oriunde pot. Creștinul este astfel chemat la cea mai mare vigilență față de influențele demonice (lumești, păcătoase). El trebuie să descopere aceste uneltiri și să li se împotrivească. Prin aceasta, viața de creștin devine o luptă, care însă poate fi câștigată în puterea Biruitorului, a Domnului Isus Hristos înălțat. **Epistola către Efeseni îi face pe destinatarii ei în stare să-și trăiască în mod conștient noua lor poziție în Hristos față de puteri, în dependență de Domnul lor și de puterea tăriei Lui.** Acest simțământ nu-l putem retrăi, probabil, decât slab, dar cu atât mai mult ar trebui să luăm în serios aceste influențe în vremea noastră.

Scriptura însăși relatează că îngerii au putere asupra națiunilor. În Daniel 10 este vorba de căpetenii, adică de puteri îngerești ale împărățiilor Mediei și Persiei, precum și ale Greciei. Personalitatea carismatică a lui Alexandru cel Mare și ascensiunea lui rapidă pot fi înțelese mult mai bine sub acest aspect. Căpetenia îngerească Mihail este rânduită pentru poporul Israel. În Deuteronomul 29:26; 32:8 (Septuaginta și vechea traducere latină citesc: după numărul îngerilor lui Dumnezeu), acest lucru este extins la toate popoarele.

Dumnezeii popoarelor sunt deșertăciune, ei nu sunt nimic, nu sunt dumnezei adevărați. Nu există alt Dumnezeu afară de IAHVE. Dar, pe de altă parte, în spatele acestor idoli se ascunde lumea demonilor

(1 Corinteni 10:19 și urm.). În felul acesta exista o influență directă a lumii nevăzute asupra celei văzute.

Relatarea amănunțită a lui Luca din Faptele apostolilor (capitolul 19) confirmă observațiile făcute mai sus (tradus după Biblia germană Elberfelder):

„ El (Pavel) a intrat în sinagogă și a vorbit cu îndrăzneală timp de trei luni, purtând discuții și convingându-i despre lucrurile Împărăției lui Dumnezeu. Dar, când unii s-au împietrit și n-au crezut¹ și vorbeau de rău Calea² înaintea mulțimii, s-a despărțit de ei și i-a pus deoparte pe ucenici, purtând zilnic discuții în școala lui Tiran. Aceasta a ținut doi ani, așa că toți cei ce locuiau în Asia, atât iudei, cât și greci, au auzit Cuvântul Domnului. Și Dumnezeu făcea minuni neobișnuite prin mâinile lui Pavel, așa că se luau chiar ștergare sau șorțuri de pe trupul lui și se puneau peste bolnavi, iar bolile se depărtau de la ei și duhurile rele ieșeau afară.

Dar și unii dintre exorciștii iudei care umblau din loc în loc s-au apucat să cheme Numele Domnului Isus peste cei ce aveau duhuri rele, zicând: Vă jur pe Isus pe care Îl propovăduiește Pavel! Cei care făceau aceasta erau șapte fii ai unui oarecare preot cel mare iudeu, Sceva. Dar duhul cel rău le-a răspuns și le-a zis: Pe Isus Îl cunosc, și pe Pavel îl știu; dar voi cine sunteți? Și omul în care era duhul cel rău a sărit asupra lor, i-a stăpânit pe amândoi și i-a biruit, așa că au fugit din casa aceea goi și răniți. Lucrul acesta a ajuns cunoscut tuturor, atât iudeilor, cât și grecilor care locuiau în Efes; și frica a căzut peste toți, iar Numele Domnului Isus era preamărit. Și mulți dintre cei care crezuseră veneau, își mărturiseau și își dădeau pe față faptele. Iar mulți dintre cei ce se îndeletniciseră cu vrăjitoria și-au adunat cărțile și le-au ars înaintea tuturor; și le-au socotit prețul și au găsit cincizeci de mii de arginți. Astfel creștea Cuvântul Domnului cu putere³ și se întărea⁴.”

Mare este Artemis a efesenilor! Faptele apostolilor 19:23-40

„Pe vremea aceea s-a iscat o tulburare nu mică în privința Căii⁵. Căci un argintar, cu numele Dimitrie, care făcea temple de argint ale Artemidei, aducea meșterilor un câștig nu mic; și, după ce i-a adunat pe aceștia, împreună cu lucrătorii care se ocupau cu acestea, a zis: Bărbaților, știți că din acest câștig ne vine bunăstarea; și vedeți și auziți că acest Pavel a convins și a abătut o mare mulțime de oameni, nu numai din Efes, ci aproape din toată Asia, spunând că nu sunt dumnezei cei făcuți de mâini. Și nu numai că pentru noi este primejdia ca meseria aceasta să ajungă de rușine, ci și ca templul mării zeițe

Artemis să fie socotit drept nimic și ca măreția ei strălucită, pe care o cinstește toată Asia și lumea întreagă, să fie nimicită.

Când au auzit aceasta, s-au umplut de mânie, au strigat și au zis: Mare este Artemis a efesenilor! Și cetatea s-a umplut de tulburare; și au năvălit toți într-un gând la teatru și i-au luat cu ei pe macedonenii Gaiu și Aristarh, tovarășii de călătorie ai lui Pavel. Când voia Pavel să intre în mijlocul poporului, ucenicii nu l-au lăsat. Ba chiar și unii dintre asiarhi⁶, care erau prietenii lui, au trimis la el și l-au rugat să nu se ducă la teatru. Unii strigau una, alții alta; căci adunarea era în tulburare, și cei mai mulți nu știau de ce se adunaseră. Atunci l-au scos din mulțime pe Alexandru, pe care îl împingeau iudeii înainte. Alexandru a făcut semn cu mâna și voia să se apere înaintea poporului. Dar când au aflat că era iudeu, s-a ridicat *un singur* glas din gura tuturor și au strigat cam două ceasuri: Mare este Artemis a efesenilor! Când a liniștit grămăticul cetății mulțimea, a zis: Bărbați efeseni, care om nu știe că cetatea efesenilor este păzitoarea templului mării Artemis și a chipului căzut din cer⁷? Fiindcă lucrul acesta este de netăgăduit, se cuvine să fiți liniștiți și să nu faceți nimic pripit. Căci ați adus pe acești oameni, care nu sunt nici jefuitori de temple, nici nu o hulesc pe zeița noastră. Dacă deci Dimitrie și meșterii care sunt cu el au o pricină cu cineva, se țin zile de judecată și sunt proconsuli; să se pârască unii pe alții. Iar dacă aveți vreo altă cerere, ea se va hotărî în adunarea legiuită. Căci suntem în primejdie să fim învinuiți de răscoală pentru ziua de azi, fiindcă nu este niciun motiv pentru care să putem da socoteală de această învâlmășeală. Și după ce a spus aceasta, a dat drumul adunării.

Armura lui Dumnezeu: Războiul duhovnicesc, dar cum?

Îndrumările despre lupta duhovnicească nu trebuie înțelese atât ca o încheiere, cât ca punctul culminant al părții practice a epistolei. În orice caz, avem înaintea noastră un fel de cuvântare finală care rezumă totul. Ea poate fi comparată cu cuvântarea unui general către luptătorii lui înainte de începerea bătăliei. Este bine să ne punem puțin înaintea ochilor această dramă și această încordare dinaintea bătăliei, ca să apreciem corect gravitatea luptei duhovnicești.

Viața creștină este o luptă neîncetată. Ca să ilustreze aceasta, Pavel aduce imaginea unui soldat, probabil a unui soldat roman, căci soldații romani făceau pe atunci parte din peisajul străzii în Efes. Cu această imagine el subliniază actualitatea și realitatea brutală a războiului, lucru valabil și pentru lupta duhovnicească. De fapt, el folosește aici cuvântul pentru o luptă corp la corp în arenă, pentru că vrea să sublinieze prin aceasta apropierea vrăjmașului. În acest sens, locurile cerești ar putea fi comparate cu o arenă cerească.

În tipologie am vorbit deja despre lupta care a avut loc atunci în Canaan în mod real și literal. Pavel spune că lupta noastră nu este împotriva cărnii și sângelui, adică nu împotriva oamenilor, ci împotriva puterilor duhovnicești (nevăzute) ale răutății din locurile cerești (6:10-20). Ca să rămânem în imagine: Aceste puteri ale răutății vor să împiedice din toate puterile ca noi să trăim în Canaan, adică să ne trăim poziția noastră creștină în Hristos, în locurile cerești. Ele vor să facă în așa fel încât să nu gustăm și să nu ne bucurăm de bogăția binecuvântărilor cerești, să nu o trăim și să nu o mărturisim. Aceste puteri vor să ne distrugă viața de credință, să o usuce și să o împingă înapoi în mersul lumii, de unde am venit. Prin potrivirea după mersul lumii moare mărturia despre omul cel nou al lui Dumnezeu în Hristos și mărturia Evangheliei. Drumul spre aceasta nu este posedarea demonică, ci păcatul.

Să ne amintim: În Hristos, efesenii fuseseră ridicați o dată pentru totdeauna deasupra acestor puteri îngerești uriașe și numeroase. Așadar, nu mai trebuiau să se teamă de ele. Aceasta era o ușurare și o

eliberare pe care azi abia ne-o putem închipui. Dar aici ar fi putut face o greșeală fatală. Amenințarea era încă acolo, dar nu mai în felul de dinainte de întoarcerea lor la Dumnezeu. De aceste puteri duhovnicești trebuia să se teamă și acum, pentru că credincioșii deveniseră din nou ținta atacului. Acum însă era vorba de a împiedica trăirea poziției lor înalte de biruință în Hristos. Această poziție nu le-o mai puteau răpi credincioșilor, dar puteau să le răpească o viață în, respectiv din puterea acestei poziții. Acum trebuia să se teamă nu de violență, ci de viclenia diavolului. Aceste uneltiri îi întâmpinau în lume, în orice loc și în orice situație a vieții, în căsnicie și în familie, la locul de muncă și în biserică. Prin aceasta, în viața de credință se cere cea mai mare atenție și concentrare. Sunt ființe și puteri reale, care se mișcă în văzduh, adică în imediata noastră apropiere, și care lucrează neîncetat la căderea și înfrângerea noastră. Dar Pavel ne vede în poziția tăriei, nu numai în ce privește poziția noastră, ci și în viața noastră de credință: În EL suntem tari, mai tari decât aceste puteri, care sunt învinse. În afara puterii lui Hristos nu avem nicio șansă, pentru că aceste ființe, aceste puteri, sunt mai tari și mai viclene decât noi.

Cum lucrează aceste puteri, care este strategia și tactica lor, se vede limpede din armura duhovnicească pe care trebuie să o îmbrăcăm. Acolo armele noastre sunt **adevărul, neprihănirea, pacea, credința, mântuirea și Cuvântul**. De aici se vede că vrăjmașul vrea să ne distrugă viața de credință prin neadevăr, nedreptate, lipsă de pace, necredință și îndoială. **De fapt, morala vieții noastre de creștini este cea care se află în bătaia puștii vrăjmașului.**

Influența rea a acestor oștiri cerești nevăzute și diavolești nu se arată în mod necesar prin posedare demonică, așa cum presupun unii. Această influență este vicleană și ademenitoare. Avem de-a face cu îngerul de lumină, care vine îmbrăcat în haină evlavioasă. Nu este vorba de ceva spectaculos, în sensul că noi am ataca și am ieși în fața puterilor rele, ca să le alungăm, de exemplu, dintr-un oraș sau dintr-un teritoriu. Acest fel de război, practicat în mișcarea carismatică, nu poate fi în niciun caz dedus din acest text al lui Pavel (și nici din vreun alt text). Chiar dacă poate ne-am aștepta la aceasta din cauza ocultismului, vrăjitoriei și magiei din orașul Efes. Nu, **lupta nu este o cruciadă, nici împotriva necredincioșilor, nici împotriva demonilor**; este o luptă care vrea să lovească viața noastră duhovnicească în punctele ei cele mai sensibile, prin lipsa de pace în căsnicie, în familie și în biserică. În El avem deja acum o poziție de biruință asupra acestor puteri și de aceea trebuie să fim și să trăim tocmai lucrul acesta.

Trebuie pomenit că pot exista și există întâlniri cu demoni și cu oameni posedați. Aceasta este valabil mai ales pentru țările în care vrăjitoria este o parte fixă și adâncă a culturii și în care, prin urmare, apare multă posedare. Dar credincioșii adevărați, cei ridicați în Hristos deasupra puterilor, nu pot fi posedați. Influența demonilor poate pătrunde în viața credincioșilor, mai puțin prin împovărare ocultă, cât printr-un fel de viață lumesc. Faptul că acest lucru are legătură cu lumea nevăzută este subestimat azi!

Nu se poate pune orice păcat sau orice potrivire după lume în legătură cu aceste puteri; „nu după fiecare tufiș se ascunde un demon”. Lumea, firea noastră pământească și lumea duhovnicească sunt cele care vor să ne facă să cădem. Este o influență dinăuntru, una din afară și cea supranaturală, prin lumea nevăzută.

Cum se poate caracteriza lupta noastră, de ce fel este ea? Din îndrumările lui Pavel trebuie să deducem că nu este vorba de o luptă de atac. Este vorba de „a ține piept”, „a se împotrivi” și „a sta în picioare”. Așadar, trebuie să ne păstrăm poziția și să nu renunțăm la ceea ce este bunul și experiența credinței

noastre și să nu le dăm din mână. Singura armă de atac este sabia, care însă este de neînlocuit și pentru apărare în lupta corp la corp.

Totuși, în această descriere se află și ceva ofensiv. Proclamarea Evangheliei este atacul frontal asupra împărăției întinericului. Evanghelia este arma cu care i se poate smulge diavolului prada. Încălțăminte bună, cu râvnă Evangheliei păcii, mărturisește despre mobilitate și mișcare în lupta vestirii Evangheliei.

Ce-i drept, textul nu pomenește aceasta, dar este încurajator că nu orice luptă este dusă de unul singur. Formația noastră este armata Domnului, în care stăm împreună și luptăm în biserică, ca tovarăși de luptă ai lui Hristos.

Totuși, această observație: Armura nu ne crește precum îi cresc penele unei păsări; trebuie să o îmbrăcăm, să o folosim, respectiv să o punem în practică activ în viața noastră de zi cu zi.

Efes și Colose

Oricărui cititor al Bibliei, mai mult sau mai puțin sistematic, îi va fi sărit în ochi o anumită asemănare sau paralelele dintre epistolele către bisericiile din aceste două orașe. Ele au fost scrise în același timp, ca și Epistola către Filimon. În această privință, un studiu comparativ merită cu siguranță osteneala.

În acest loc ajunge o observație: teologia critică față de Biblie, care și-a făcut o sarcină din a afla tot ce nu poate fi adevărat, postulează că Epistola către Coloseni nu a fost scrisă de Pavel și că ea, la rândul ei, a servit drept model unui autor al Epistolei către Efeseni (tot nu Pavel).

Aceasta este doar o teorie dintre multe. Noi credem mărturia pe care o dau scrierile despre ele însele, care îl numesc pe Pavel ca autor, atât în adresare, cât și la mijloc și la sfârșitul epistolelor.

Nu este nici surprinzător că două biserici aflate la numai aproximativ 180 km una de alta aveau nu exact aceleași probleme, dar totuși probleme asemănătoare. Prin urmare, epistolele pot prezenta unele paralele.

Bibliografie folosită, între altele:

Arnold, E. Clinton, Downers Grove, 1992, Powers of darkness: principalities & powers in Paul's letters

Arnold, E. Clinton, Eugene OR, 1989, Power and Magic, The concept of power in Ephesians

Blatt, Helmut, Marburg/Lahn, 2002, Das Geheimnis der geistlichen Waffenbrüstung

Elberfelder Übersetzung (traducere germană a Bibliei), Hückeswagen, 2005

Ellicott, C.J., London, reprint 2004, A Bible Commentary for Bible Students, Volume 8

Grant, F.W., New Jersey, 1901, The Numerical Bible,

Greijdanus, Dr. S., Kampen, 1932, Korte Verklaringen, Deel 12

Lee, Witness, Stuttgart, 1980, Der Brief des Paulus an die Epheser

Lincoln, William, Glasgow, 1980, Assembly Writer Library, Vol.II

House, H. Wayne, Marburg/Lahn, 1983, Chronologische Tabellen und Hintergrundinformationen zum NT

Keener, Craig S., Neuhausen, 1998 (1993 Inter Varsity Press), Kommentar zum kulturellen Umfeld des NT

Kelly, William, Oak Park, Lectures on the Epistle to the Ephesians

Kettling, Siegfried, 1992, Gießen, Typisch evangelisch – Grundbegriffe des Glaubens

Martin, P. Ralph, Wuppertal, 1985, Brockhaus Kommentar zur Bibel

Medema, H.P., Vaassen, 1991, De nieuwe Mens: Commentaar op de Brief van Paulus an des Efeziërs

Remmers, Arend, Hückeswagen, 2004, In Christus gesegnet, Eine Auslegung zum Epheserbrief

Smith, Hamilton, Edingburgh, The Epistle to the Ephesians, An Expository Outline

Stadelmann, Helge, Neuhausen Stuttgart, 1993, Der Epheserbrief, EDITION C-Bibelkommentar

Stott, John R.W., VTR, Nürnberg 2001, Die Botschaft des Epheserbriefes

Schmalenbach, Hanna-M., Marburg/Lahn, 2007, Frausein zur Ehre Gottes im Kontext verschiedener Kulturen

Tenney, Merrill C., Marburg/Lahn, 1979, Die Welt des Neuen Testaments

Wjst, Walter, Dillenburg, 1999, Ephesus – Aufstieg und Fall einer Großstadtgemeinde

Hoehner, Harold W., Michigan, 2002, Ephesians, An Exegetical Commentary

Peters, Benedikt, Berneck, 1991, Pulsierendes Leben, Ein Gang durch den Epheserbrief

Peters, Benedikt, Berneck, 1989, Dämonische Verstrickungen, Biblische Befreiung

Note

1. Sau: și n-au ascultat.
2. Adică drumul creștin, respectiv mărturisirea creștină.
3. Alte manuscrise: Astfel creștea Cuvântul în puterea Domnului.
4. Sau: se arăta puternic.
5. Adică drumul creștin, respectiv mărturisirea creștină.
6. Adică reprezentanți ai poporului, care răspundeau și de sărbătorile religioase.
7. Lit.: de la Zeus.